

Høringsuttalelse

Regional plan for Nordfjella

Foreningen visitrallarvegen.no er et samarbeidsorgan for næringsinteressene langs Rallarvegen. Vi samarbeider (og konkurrerer) som aktører på overnatting, sykkelutleie og aktiviteter på strekningen Haugastøl – Finse – Myrdal/Vatnahalsen og Flåm. I tillegg drifter vi informasjonsnettstedet visitrallarvegen.no og står for sykkelpatrulje på Rallarvegen gjennom hele sesongen.

Foreningen visitrallarvegen.no søkte vinteren 2013 Ulvik herad om dispensasjon fra Reguleringsplanen for Finse-Lågheller for et to års forsøksprosjekt på åting av enkelte punkter på høyfjellsstrekningen av Rallarvegen, dvs. fra Nordenut til Lågheller. Ulvik herad og etter hvert også fylkesmannen i Hordaland, ga sin tilslutning til prosjektet, og det ble gitt adgang til åting fra 1. juni. Vedtaket kom for sent til at man fikk organisert åting i noe omfang denne våren – det ble kun åtet innenfor grensene til Reguleringsplanen for Finse. Det legges opp til en åting i henhold til søknaden for våren 2014.

Foreningen visitrallarvegen.no har følgende kommentarer til høringsutkastet for Regional plan for Nordfjella:

1. Rallarvegen følger Bergensbanen som markerer det geografiske skillet mellom de to regionale planene for henholdsvis Hardangervidda og Nordfjella. Det kan derfor reises spørsmål om hvilken plan man skal forholde seg til, i den grad retningslinjene avviker fra hverandre. Vi oppfatter imidlertid at den foreliggende plan i større grad omhandler Rallarvegens rolle og velger å primært forholde oss til denne planen.
2. Formålet med planen (s.43) vektlegger tre hensyn sikre villreinen tilstrekkelige leveområder, bidra til gode muligheter for lokal næringsutvikling og legge til rette for allment friluftsliv. Foreningen slutter seg til alle disse tre, men kan ikke se at de to siste formål er tilstrekkelig vektlagt. Turisme og allment friluftsliv er legitime interesser med særlig stor betydning for lokalt næringsliv i planområdet. Det virker som disse interesser i enhver sammenheng må vike for i noen sammenhenger, marginale hensyn til villreinen.
3. Foreningen visitrallarvegen.no er primært opptatt av at Rallarvegen skal bestå som en unik og spektakulær opplevelse for folk flest. Sykkelen åpner denne opplevelsen i 2-3 måneder, i praksis er den "intensive" syklingen begrenset til 3-4 uker i slutten av sommerferien og deretter 3-4 helger ut til siste halvdel av

september. Og da primært på lørdagene. Dette er bl.a. dokumentert av NINA. I en tid hvor villreinstammen i Nordfjella er kommet opp på et så vidt bærekraftig nivå, er vi bekymret over at planen likevel lar Rallarvegens fremtid være betinget.

4. I retningslinjene heter det på s. 44 i planen at "Rallarvegen kan åpne for sykkelturisme når snøen har smeltet". Dette er en innstramning i forhold til det opprinnelige planutkastet som anga åpning av Rallarvegen fra 1. juni. I praksis har Rallarvegen aldri åpnet før Skt. Hans, men det er Foreningen visitrallarvegen.no sin klare hensikt å få åpnet Rallarvegen rundt 1. juli hvert år. Dersom man skal kunne planlegge sesongen i henhold til dette, må det gis anledning til å kunne åte Rallarvegen på kritiske og snøtunge partier av høyfjellsstrekningen. Retningslinjene må derfor legge til rette for at målrettede tiltak for å kunne åte og på noen steder spa ut en trasé i snøen, tillates etter 1. juni som opprinnelig foreslått.
5. Foreningen visitrallarvegen.no har følgende plan for tilrettelegging for "åpning" av Rallarvegen:
 - a. Rallarvegen Haugastøl-Finse er som regel nedsmeltet innen Skt.Hans når Finsehytta åpner. Det vil etter behov bli organisert brøyting av veien frem til Finse, noe som ikke vil hindre villreinsens trekk da Ustekveikja uansett vil være åpen på denne tiden.
 - b. Rallarvegen Finse-Hallingskeid tilrettelegges ved selektiv åting og utgraving etter dels staking av veien på høsten og nøyaktig GPS-spor.
 - c. Rallarvegen Hallingskeid-Vatnahalsen vil normalt være nedsmeltet innen 1. juli og eventuelt gjenværende fonner graves gjennom.
6. Foreningen visitrallarvegen.no mener Rallarvegrådet må gis en institusjonell rolle i forvaltningen av Rallarvegen som grensesnittet mellom de to regionale planene. Rallarvegrådet er bredt sammensatt og vil kunne tjene som en god ramme rundt praktiske tilpasninger til ny kunnskap.
7. Foreningen visitrallarvegen.no støtter alle videre studier av trafikk og brukskonflikter langs Rallarvegen og vil arbeide konstruktivt for å gjøre sykkelturen langs Rallarvegen så "low impact" som mulig.

På vegne av

Foreningen visitrallarvegn.no

Trygve K. Norman

Regional plan for Nordfjella

Buskerud fylkeskommune

Postboks 3563

3007 Drammen.

Høringsinnspill til « Regional plan for Nordfjella. »

Hemsedal Utmarksservice (HUS) organiserer oppkjøring av alle skiløyper i Hemsedal, og vi har ca 220 km skiløyper medregnet høyfjellsløypene. I forslaget til plan for Nordfjella, ser vi at området øst for Fanitulleveien er definert som randområdet. Vi har følgende kommentarer til forslaget:

- I dette området har vi flere høyfjellsløyper som vi har kjørt i mange år. Det er løypen fra toppen av Fjellheisen, gjennom Systerskaret og ned til Holdeskaret. Fra indre Holdeskaret og opp til Flævannsdammen, videre østover og rundløype tilbake til parkeringsplassen.
- Dette er løyper som er svært populære, og som er mye brukt av hytteeiere i området samt tilreisende fra andre områder i Hemsedal.
- Disse løypene ivaretar tilbudet til det store antallet turister i området, og med videre utbygging i området vil løypene bli mer brukt i framtiden.
- HUS ser det som svært samfunnsnyttig at disse løypene kan opprettholdes, og dersom behovet for flere løyper i framtiden melder seg, ber vi om at dette ivaretas i den endelige planen.
- HUS ser at oppkjørte løyper fremmer økt skiaktivitet, noe som er svært positivt. Vi har lagt vekt på at løypene bør ligge i nærheten av der brukerne bor, noe som har en positiv effekt i form av mindre transport.

Hemsedal Utmarksservice ber om at våre interesser ivaretas i den endelige planen for Nordfjella.

Hemsedal den 30.10.2013.

Med hilsen

Ole Nils Aalrust

Styreformann HUS

Regional plan for Nordfjella
Buskerud Fylkeskommune
Postboks 3563
3007 DRAMMEN

Hemsedal 27/10 2013.

REGIONAL PLAN FOR NORDFJELLA, HØRINGSUTTALELSE FRA SKISTAR NORGE AS/HEMSEDAL

I forbindelse med Regional plan for Nordfjella – høring og offentlig ettersyn ønsker SkiStar Norge AS, avd Hemsedal å komme med følgende merknader.

SkiStar Norge AS, avd Hemsedal (SSN) eier og driver Hemsedal Skisenter i Hemsedal Kommune. Dette er en bedrift som startet sin virksomhet som et bygdetiltak i 1961 og som i år 2000 ble kjøpt opp og innlemmet i det Svenske SkiStar konsernet som i tillegg til Hemsedal eier og driver Trysil i Norge og Salen, Åre, Vemdalen og Hammarby bakken i Sverige. I mange år har Hemsedal Skisenter vært kommunens hjørnesteins bedrift med ca. 50 fast helårs ansatte og ca. 300 ansatte i vintersesongen. I tillegg kommer ansatte i utleiede restauranter og andre innleide entreprenører slik at ansatte bare i alpinområdet er ca.450 personer i vinter sesongen. I tillegg kommer ansatte i øvrig reiselliv, som helt og holdent er avhengig av Hemsedal Skisenter sin virksomhet og evne til å skaffe gjester til Hemsedal. I tillegg til operasjon av skihelser og bakker driver SSN skutleie, skiskole og logi formidling av ca. 5000 av Hemsedal sine ca. 6200 kommersielle senger. Årlig omsetning er ca. 200 mill NOK og antall skidager har nå strukket seg til 535.000. Hemsedal Skisenter er Norges nest største alpinanlegg.

Hemsedal som Kommune er en av de få distrikts kommuner som vokser i folketall. Tilflytting og høye fødselstall vitner om en ung befolkning som finner arbeid og fritidssystemer. Dette viser at Hemsedal har gjort noe rett og reiselivsutviklingen har i så måte bidratt til den positive trenden. Hemsedal scorer høyt på levekårs indekser, er blant de kommuner i landet med lavest sykefravær og trygdede. Vi nevner dette for å beskrive et samfunn hvor utviklingen av det kommersielle reiselivet har blitt gitt rom for nytenking, innovasjon og markedstilpassing som igjen har gitt arbeidsplasser. Sammen med god forvaltning av naturen, friluftslivs muligheter, kultur, skole og barnehage gjør dette at unge folk flytter til og trives i Hemsedal.

I forbindelse med Regional Plan For Nordfjella har man flyttet den foreslåtte grensen for det nasjonale villreinområdet fra der den opprinnelig var foreslått og lenger «inn» i fjellet. Det samme med randområdene. Dette er vi fra SSN sin side meget glade for og setter pris på den forståelse som her er vist. I forslaget som ligger der i dag er det «kun» Systemskardet som ligger som randsone mot Hemsedal Skisenter.

For øvrig så er det slik at Hemsedal Skisenter hele tiden trenger å utvikle sin attraksjonsgrad. Dette for å kunne hevde seg i konkurransen om gjester fra både Norge og utlandet. Vi driver en opplevelsesbasert virksomhet hvor utvikling av alpine attraksjoner er en betydelig del. Dette sammen med utvikling av boformcr i sentrale deler av destinasjonen (langt unna villrein områdene) er alfa omega for at vi skal

klare å opprettholde og utvikle nye arbeidsplasser. Som alpinanlegg er vi helt avhengig av arealer for å utvikle oss.

SSN har sett på Systerskardet som et interessant område å utvikle bakker og heiser i fremtiden. En evt. utvikling av Systerskaret ligger frem i tid, men Hemsedal må ha arealer å utvikle for alpint reiseliv. Videre så er Systerskardet et unikt alpint område med en høyfjellsfølelse som få andre alpin destinasjoner kan vise til.

Ser man på NINA Rapport 956 side 61 og 62 (vedlagt) som konkluderer med at «en utvidelse av Hemsedal Skisenter ikke utgjøre noen stor negativ effekt på villrein» er dette en viktig konklusjon faginstansen har gjort med tanke på utnyttelsen av dette spesifikke området Systerskardet. Samme rapport sier også at «det er store og viktige næringsinteresser knyttet Hemsedal Skisenters videre utvikling. Tiltaket må sees i sammenheng med planens ambisjon om å ivareta muligheten for næringsutvikling i bygdene.»

På bakgrunn av dette samt vår ovenstående beskrivelse av det alpine reiselivets betydning for Hemsedal og våre argumenter for å sikre utviklingsmuligheter i fremtiden ber vi vennligst om at randsonen i Systerskardet blir trukket ut av planen og opprettholder samme status som tidligere, vanlig LNF område. (se vedlagt kart)

Vi ønsker å presisere at dette er en viktig sak for SSN, det skal vi ikke understå, men aller viktigst er saken for Hemsedal som samfunn.

Vi ber om en positiv behandling av vår merknad.

Med vennlig hilsen
SkiStar Norge AS, avd Hemsedal

Andreas Smith-Erichsen
Destinasjonssjef/daglig leder

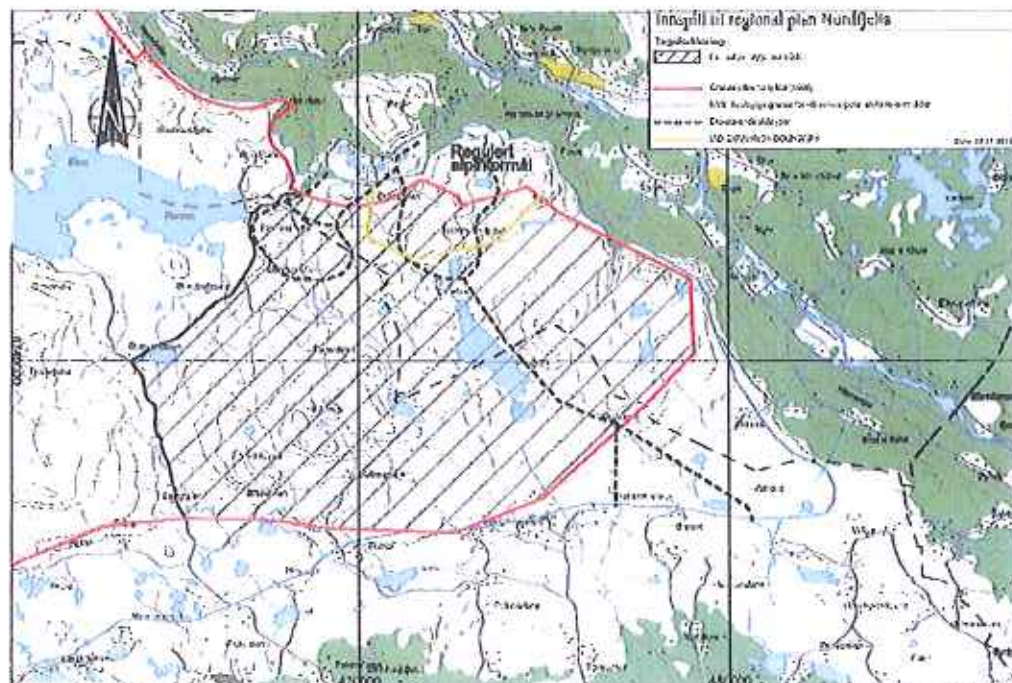
Vedlegg: Side 61 og 61 i NINA Rapport 956
Kart som viser Systerskardet.

Kopi: Postmottak Hemsedal Kommune
Ordfører i Hemsedal kommune Oddvar Grøthe

Konklusjon: Vinterområdene i øst har en langt lavere bruk av villrein enn områdenes rossurstilgang av beiter skulle tilsi, og en viktig årsak til dette kan være ferdsel. Fokusområdet utgjør et tangeområde og Hemsedal skisenter ligger i enden av tangen. Områdets verdi har lokal til regional verdi for villrein.

4.7.2.3 Samlet vurdering

Planforslaget for villreinområdet følger grensene fra 1998 (Figur 32). Vår vurdering tar bygger på to alternativer: 1) Areal for evt fremtidig ønsket utvidelse av alpinanlegg mot Systerskard tas helt ut av villreinområde (gul grense), 2) villreinområde beholdes iht planforslaget.

Figur 32. Forslag til utvidelse av alpinanlegg til Systerskardet. NVS leveområdegrense (blå), plangrense 1998 plan (rød) og grense foreslått utvidelse av alpinanlegg (gul) er lagt inn i figuren.

Det er store og viktige næringsinteresser knyttet til Hemsedal skisenters videre utvikling. Tiltaket må sees i sammenheng med planens ambisjon om å ivareta muligheten for næringsutviklingen i bygdene.

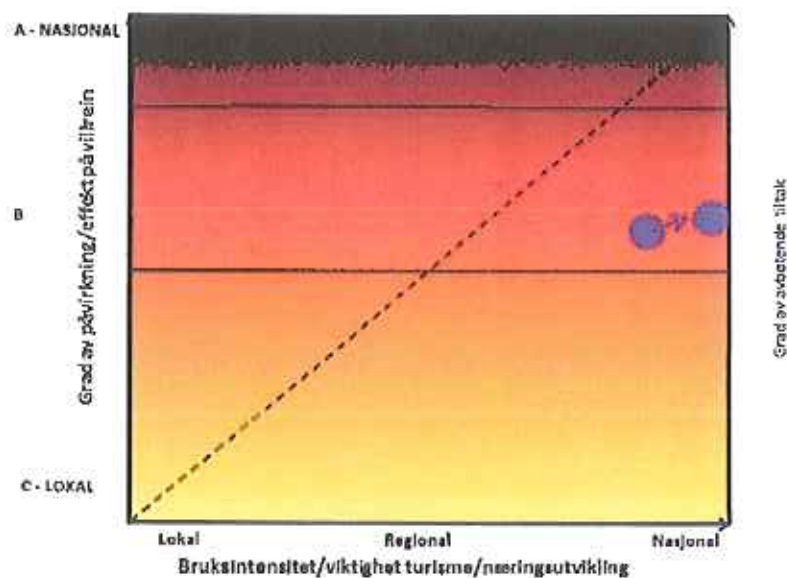
Villreinområdet øst for Fanitullvegen er et tangeområde for villrein og det er avgjørende at det ikke er stor ferdsel i trokkvegene ut til tangen. For villreinen vil en alpinutvikling rundt Systerskard medføre reduserte arealer tilsvarende utbyggingsområdet, siden dette er et endefjell. Det reduserte areal har i seg selv liten effekt på villrein, men en evt økt ferdsel videre inn i området kan være uheldig i de tilfeller reinen våger seg ut på tangen.

For å fange opp evt økt ferdsel av langrennsløpere hvis Systerskard blir utbygget vil det være nødvendig å tilpasse og utvikle eksisterende oppkjørte løyper på en måte som gjør at disse ikke går lenger inn i villreinområdet. Hemsedal har mange alternative skiløypetraseer, selv om mange høyfjellstraseene ligger i dette området og det er ønsket om flere. Tatt i betraktning av områdets potensielle betydning som vinterarbeidsområde for villrein, bør man være forsiktig med

å utvikle flere skiløyper her. Konsekvensene ved bruk av Fanitullvegen til sykling antas å ha langt mindre konsekvenser for villrein enn oppkjørte skiløyper.

Hovedkonklusjonen er at en utvidelse av Hemsedal skisenter ikke utgjør noen stor negativ effekt på villrein, forutsatt god kanalisering og konsentrasjon av skiturister. Utbyggingsområdet er lokalisert til et endefjell i et allerede margnalt område innenfor villreinområdet.

Utvidelse av Hemsedal skisenter

Figur 33. Viser dagens situasjon av forholdet mellom fordsol/turisme og villrein i fokusområde som er kalt området øst for Fanitullvegen. Figuren viser konsekvensene av utvidelse av Hemsedal skisenter iht Systemskardalternativet.

Illustrasjonskart

Regionale arealsoner

- Nasjonalt villreinsområde
- Randsområde
- Stasjonssteder
- Forsvaret

Areal informasjon

- Areal som er vernet

Fylkesgrense

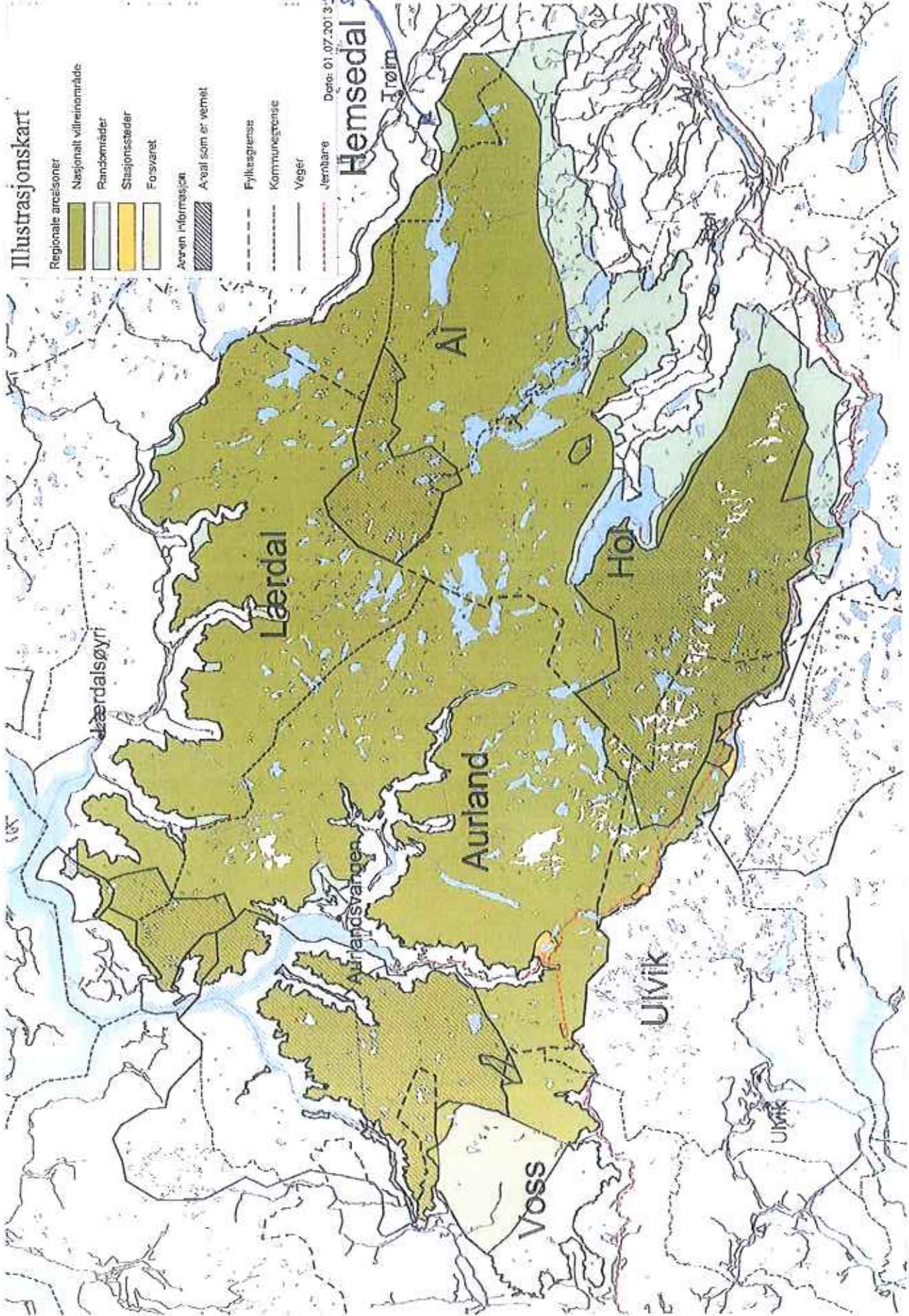
Kommunegrense

Veger

Jernbane

Dato: 01.07.2013

System
Hemsedal
Sørmoen

Regional plan for Nordfjella
Buskerud fylkeskommune
Postboks 3563
3007 Drammen

Dato: 31.10.2013

Vår ref.:

Side: 1 av 3

Høringsuttalelse - Regional plan for Nordfjella (med Raudafjell) 2014 - 2025

Det vises til brev fra Buskerud fylkeskommune datert 02.09.2013 med tilhørende plankart, planrapport og retningslinjer. Høringsfrist er fredag 01.11.2013.

1. Innledning

E-CO Energi AS (E-CO) er Norges nest største kraftprodusent med en middelproduksjon på ca. 10 TWh per år. Selskapet er heleid av Oslo kommune og eier flere vannkraftanlegg som ligger i planområdet. E-COs kjernevirksomhet er eierskap, drift og utvikling av vannkraftanlegg.

I brev av 19.12.2012 fra Direktoratet for Naturforvaltning fikk E-CO Energi tillatelse til unntak fra Samla Plan for nye utbyggingsplaner knyttet til Aurlandskraftverkene i Sogn og Fjordane. Det åpner for at E-CO kan sende inn konsesjonssøknader til NVE som vil følge vanlig behandling etter vannressurs- og vassdragsreguleringsloven.

2. Generelle kommentarer til plandokumentene

E-CO har følgende merknader til plandokumentet «Regional plan for Nordfjella med Raudafjell 2014 - 2025»:

- Planens faglige grunnlag (kap 3.3 *Villrein*) bør drøftes og usikkerhetsmomentene som ligger i det faglige grunnlaget bør løftes frem.
- Trekkveiene for villrein, vist på side 18, viser mange neddemte trekkveier. På det samme kartet bør også andre påvirkninger på trekkveiene vises (f.eks. turisme av ulik karakter). Dette ville gitt et bedre bilde av den faktiske situasjonen og synliggjort at det er mange andre faktorer som også påvirker trekkveiene. Påstanden om at trekkveier som ligger i områder med inngrep er «blitt utilgjengelige» bør dokumenteres.
- Tabellen på side 19 viser at flere trekk i Viddalen er neddemt, men kartet på side 18 viser kun ett. Det bør fremkomme at villreinen bruker området ved selve Viddalsdammen som «ny trekkroute».

- Den regionale planen skal være en del av en helhetlig forvaltning av fjellområdene. I «bestillingsbrevet» fra MD 12. april 2007 står det at «fjellandskap skal tas vare på som leveområde for sårbare arter, regionalt og nasjonalt rekreasjonsområde og som næringsgrunnlag for levende bygder». Planen tar i liten grad for seg næringsliv og den store betydningen for verdiskaping som vannkraftproduksjon har i Nordfjella, og dette bør etter E-COs vurdering omtales grundigere. Det bør lages et eget kapittel, f.eks. et nytt kap. 3.8, som omhandler vannkraftproduksjon og den store verdien dette tilfører samfunnet både lokalt og nasjonalt.
- Kart 9 på side 33 viser tyngre inngrep i Nordfjella. Etter E-COs vurdering er det lite hensiktsmessig å tegne inn tunneler her, da de ikke vil gi noen påvirkning. Det bør differensieres mellom de ulike installasjonene (dammer, lukehus, inntaksbasseng), og anleggsveiene som er en integrert del av virksomheten bør fremgå.
- Kapitlet om konkurrerende arealbruk bør omtale vannkraftproduksjon som en av de «andre interessene» på lik linje med annen bygdeutvikling. I tabellen på side 36-38 er vassdragsreguleringer nevnt som eget tema. Etter E-COs vurdering er det en svakhet at det konstateres at neddemming reduserer beitearealene uten at det er gjort noe forsøk på å tallfeste arealet, samt beitekvalliteten på arealet, som er berørt eller synliggjøre i hvilken grad dette er et problem.
- I kapitlet som omhandler planområdets avgrensning (se kulepunkter på side 40) bør også energianlegg tas med på lik linje med andre viktige infrastrukturvirksomheter (Jernbane, Forsvaret). Dette bør også inn i retningslinjenes § 1.2 og på plankartet.

3. Regional plan som styringsverktøy for arealbruk – juridisk status

E-CO viser til plan- og bygningsloven (pbl.) § 8-2 *Virkning av regional plan* og legger til grunn at regional plan for Nordfjella skal legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i regionen.

I høringsutkastet er det ikke foreslått noen regional planbestemmelse etter pbl. § 8-5. E-CO legger således til grunn at regional plan for Nordfjella kun vil være retningsgivende for fremtidig arealplanlegging og virksomhet, jf. også utkast til retningslinjer § 1.3. Dette innebærer at endelige avklaringer vedrørende arealbruk vil finne sted i en juridisk bindende arealplan med bestemmelser etter pbl. og etter den enkelte sektormyndighets særlovgivning.

4. Retningslinjer for Regional plan for Nordfjella med Raudafjell

Hva gjelder begrepsbruk vil E-CO påpeke at det er villedende å bruke betegnelsen «skal» i en retningslinje. Vi vil i denne sammenheng også fremheve at nyanseringen mellom «skal» og «bør» under punkt 6.3 er lite klargjørende. Det vises videre til at det i retningslinjene også er benyttet begrepene «kan» og «kan kun». Mangfoldet av begreper og nyanseringer åpner for en vid skjønnsutøvelse og tilhørende svekket forutsigbarhet for myndighetene og aktører med berørte interesser i planområdet. Etter E-COs vurdering vil det være en fordel om retningslinjene kun inneholder en sontring mellom «bør» og «kan», i tillegg til den geografiske differensieringen mellom den enkelte arealsone i § 3.

I retningslinjene § 2.7 andre ledd står det bl.a. at utvidelse av eksisterende kraftanlegg som gir arealbeslag i «viktige villreinområder» bør unngås i planområdet. E-CO ønsker primært at føringen slettes, da det ikke er noen automatikk i at en videre utvikling (inkludert opprusting og utvidelse) av eksisterende kraftanlegg har negativ påvirkning på villrein. Subsidiært ber vi om en revurdering av begrepet «viktige villreinområder» da dette i for stor grad innebærer en subjektiv skjønnsutøvelse. Som minstekrav ber vi om at det i retningslinjene blir presisert hva som menes med «viktige villreinområder».

Hva gjelder retningslinjene § 2.9 andre ledd mener E-CO at det i regional plan ikke er rettslig grunnlag for å pålegge utredning av konsekvenser av planer og tiltak utenfor planområdet. En plikt til utredning etter pbl. og/eller KU-forskriften vil alltid gjelde forhold innenfor aktuelt planområde.

Med vennlig hilsen
E-CO Energi AS

Per-Arne Torbjørnsdal
Direktør for forretningsutvikling

Bjørn Otto Dønnum
Fagsjef Miljø

30

Regional plan for Nordfjella
Buskerud fylkeskommune
Postboks 3563
3007 Drammen

Buske
Ser
Arkivsaknr: 101 5251
01 NOV 2013
Ark.kode: 7-18
S.ansv:
S.beh: E-KO

**ØSTFOLD
ENERGI**

Glengsgata 19
Postboks 17
1701 SARPSBORG

Telefon
69112500

Telefaks
69156512

Internett
www.ostfoldenergi.no

e-post
post@ostfoldenergi.no

Bankgiro
8215.01.00956

Foretaksregisteret
NO 879 904 412 MVA

Deres ref.:
2010/5251-127

Vår ref.:
13-008369

Dato:
29. oktober 2013

Buskerud Fylkeskommune - Merknader til Regional plan for Nordfjella

Ein syner til brev frå Buskerud fylkeskommune datert 02.09.2013 med tilhøyrande plankart, planrapport og retningslinjer. Høyringsfrist er fredag 01.11.2013.

Innleiing

Østfold Energi AS (ØE) vert eigd av Østfold fylkeskommune og 13 av fylket sine 18 kommunar. ØE eig, utviklar, driftar og held vedlike fleire vasskraftanlegg som ligger innanfor planområdet.

Regional plan som styringsverktøy for arealbruk

ØE syner til plan- og bygningslova (pbl.) § 8-2 "Virkning av regional plan" og legg til grunn at regional plan for Nordfjella skal nyttast av regionale organ si verksemd og for kommunal og statlig planlegging og verksemd i regionen.

I høyringsutkastet er det ikkje føreslege nokon regional planbestemmingar etter pbl. § 8-5. ØE legg difor til grunn at regional plan for Nordfjella berre vil være retningsgjevande for framtidig arealplanlegging og verksemd, dette også jamfør utkast til retningslinjer § 1.3. Dette inneber at endelege avklaringar vedrørande arealbruk vil finne stad i ein juridisk bindande arealplan for kvart tiltak og etter den einstilte sektormyndighet si særlovgjevnad.

Ein vil i denne samanheng minne om at pbl. I mange høve ikkje er gjeldande for tiltak tufta på konsesjonslovgjevnad.

Merknader til plandokumentet og -kartet

1. Den regionale planen skal være ein del av en heilskapleg forvaltning av fjellområda. I "bestillingsbrevet" frå MD 12. april 2007 står det at "fjell landskap skal tas vare på som leveområde for sårbare arter, regionalt og nasjonalt rekreasjonsområde og som næringsgrunnlag for levende bygder." Planen tar i svært liten grad for seg næringsgrunnlaget og den store betydninga for verdiskaping som vasskraftproduksjon har i Nordfjella. Dette må omtales grundigare. Det kan for eksempel lages et eige kapittel som omhandlar vasskraftproduksjon og den store verdien dette tilfører samfunnet både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.
2. Planen sin villreinfaglege grunnlag (kap 3.3) er ikkje gjort gjenstand for drøfting, og får stå som premissgjevande utan diskusjon. ØE meiner at dette er særst uheldig og at grunnlaget må gjerast gjenstand for ei eiga høyring der ein får mogelegheit til å imøtegå påstandar og belyse fagleg ueinigheit.
3. Trekkvegane for villrein er teikna inn på side 18 og syner mange neddemte trekkveger. På same kartet burde også andre påverknader på trekkvegane vore tekne med. Det vil gi eit betre bilde av den faktiske situasjonen og synleggjere at det kan vere mange andre faktorar som også påverkar trekkvegane. Påstanden om at trekkveger som ligger i områder med inngrep er «blitt utilgjengelige» må dokumenterast dersom ein her ikkje berre tenkjer på neddemte trekk.
4. I kapitlet om motorisert ferdsel i utmark har ein ikkje teke inn over seg at offentleg eigde kraftselskapa har eit generelt løyve til motorisert ferdsel i utmark etter denne lova sin § 4 e).
5. Kart 9 på side 33 viser tyngre inngrep i Nordfjella, men etter vår meining vert det feil å teikne inn tunellar her, då dei ikkje gjev nokon påverknad. Det bør differensierast mellom de ulike installasjonar (dammar, lukehus, inntaksbasseng, og liknande). Anleggsvegane som er ein integrert del av verksemda må teiknast inn.
6. Kapitlet om konkurrerande arealbruk må omtale vasskraftproduksjon som ein av de "andre interessene" på lik linje med annen bygdeutvikling.
7. I tabellen på side 36-38 er vassdragsreguleringar nemnt som eige tema. Ein konstaterar utan vidare at neddemming reduserar beiteareala, men det er ikkje gjort noe forsøk på å talfeste arealet som er rørt og om dette eigentlig er noko stort problem.
8. I kapitlet som omhandlar planområdet si avgrensing (sjå kulepunkter på side 40) må også energianlegg tas med på lik linje med andre viktige infrastrukturverksemdar (Jernbane, Forsvaret). Dette bør også inn i retningslinjenes § 1.2 og på plankartet.
9. På plankartet er ikkje anleggsvegen til ØE sitt bekkeinntak i Gravdalen teikna inn.

Merknader til retningslinjer

10. For bruk av omgrep vil ØE peike på at det er villeiande å nytte omgrepet "skal" i ei retningslinje. Samstundes ynskjer me å peike på at nyanseringa mellom «skal» og «bør» under punkt 6.3 er lite klargjerande. Det er dessutan nytta omgrepa "kan" og "kan kun." Mangfaldet av omgrep og nyanseringer opnar for ei vid skjønnsutøving noko som me finn er uheldig.

ØE meiner det vil være ein fordel om retningslinjene berre nyttar omgrepa "bør" og "kan," i tillegg til den geografiske skilnaden mellom den enkelte arealsone i § 3.

11. I retningslinjene § 2.7 andre ledd står det bl.a. at utviding av eksisterande kraftanlegg som gjev arealbeslag i «viktige villreinområder» bør unngåast i planområdet. ØE meiner at føringa må slettast, då det ikkje er nokon automatikk i at utviding av eksisterande kraftanlegg har negativ påverknad på villrein. Dessutan vil me be om at omgrepet "viktige villreinområder" vert klart definert, dette for å unngå subjektiv skjønnsutøving.

12. For retningslinja si § 2.9 andre ledd meiner ØE at det i regional plan ikkje er rettslig grunnlag for å pålegge utredning av konsekvensar av planer og tiltak utanfor planområdet. Ei plikt til utredning etter pbl, naturmangfaldlova og/eller KU-forskrifta vil alltid gjelde tilhøve innanfor aktuelt planområde.

13. For retningslinja si § 1.3 meiner ØE at ein må skilje mellom nye permanente vegar og mellombelse vegar, samt at ein i tillegg til drift også må legge til vedlikehald og utvikling.

Med venleg helsing
Østfold Energi AS

Bjørn Røvik
Kraftverksjef

Hemsedal Turisttrafikklag

Regional plan for Nordfjella
Buskerud Fylkeskommune
Postboks 3563
3007 DRAMMEN

Hemsedal 30. Oktober 2013

HØRINGSUTTALE IFB MED REGIONAL PLAN FOR NORDFJELLA 2013-2025

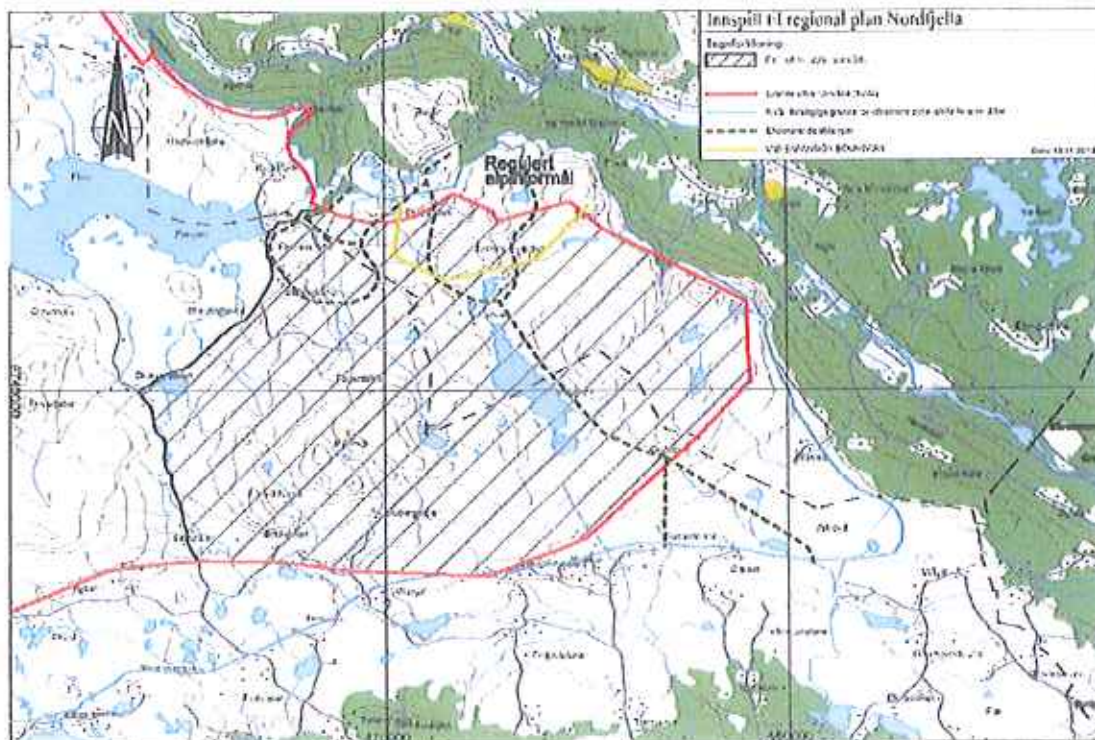
Ifb Rregional plan Nordfjella – høring og offentlig ettersyn, ønsker Hemsedal Turisttrafikklag å fremme følgende innspill.

Hemsedal er en fjellbygd som har over 600.000,- gjestedøgn pr. år og hvor turismen er vår viktigste levevei. Bygda har hatt en positiv og bærekraftig utvikling helt siden vi etablerte skisenteret i 1961. Som en av svært få fjellbygder øker folketallet og vi er nå inne i 12. året med kontinuerlig folketallsvekst. Vi har en ung og aktiv befolkning hvor vi tror det alpine landskapet og aktivitetsmulighetene i nærområdet er svært viktige attributter mht dette.

Skisenteret er motoren som har muliggjort den positive utviklingen i bygda og som har ført til at vi er en av Norges største reiselivsdestinasjoner og en fjellbygd i stadig positiv vekst og utvikling.

Det er derfor avgjørende at skisenteret har gode utviklingsmuligheter inn i fremtiden. Systerskardet peker seg ut som et opplagt alpint fjellområde i så måte. En åpning for forsiktig alpin utvikling her vil understøtte dette. NINA-rapport 956 side 61 og 62 stadfester at en eventuell fremtidig alpin utnyttelse av nevnte område ikke vil utgjøre noen stor negativ effekt på villreinen.

Vekter en dette opp mot viktigheten av fremtidig næringsutvikling i bygda, mener vi at randsonen i Systerskardet bør trekkes ut. Det har videre vært en utøvd politikk at tyngre næringsutvikling (reiseliv) konsentreres om sørsiden av bygda (Holdebakken) der nordsiden i stort har vært skjermet. Dette har vært i overensstemmelse med Fylkesmannens Miljøavdeling. En videreføring av denne praksis bør også være et tungt argument for å trekke ut Systerskardet som randsone for å slik muliggjøre en nødvendig videreutvikling av vår viktigste turistattraksjon og hjørnestensbedrift.

Figur 32. Forslag til utvidelse av alpinanlegg til Systerskardet. NVS leveområdegrens (blå), plangrens 1998 plan (rød) og grense foreslått utvidelse av alpinanlegg (gul) er lagt inn i figuren.

Vi håper med dette at villreinområdets grense (rød) justeres til foreslått gul grense ref. NINA-rapportens figur 32 over for å slik muliggjøre fremtidig alpin utvikling i dette området.

Med vennlig hilsen
For Styret i Hemsedal Turisttrafikklag

Jan Egil Halbjørhus
Styreformann

Villreinutvalet for Nordfjella

Aurland, den 30.10.13

Til planansvarleg for Regional plan for Nordfjella,
Buskerud Fylkeskommune

REGIONAL PLAN FOR NORDFJELLA MED RAUDAFJELL 2014 – 2025, HØYRINGSUTALE

Villreinutvalet for Nordfjella er grunneigarane og fjellstyra i området sitt fellesorgan som står for den praktiske delen av villreinforvaltninga; alle dyreteljingar, organisering av jakt og jaktoppsynsteneste, utarbeiding av driftsplan og kvoteforslag m.m. Nær 100 % av grunneigarane, og alle fjellstyra, er tilslutta villreinutvalet. Styret handsama planutkastet i møtet sitt den 14. oktober, og vedtok då å senda eit høyringssvar basert på drøftingane i møtet og ein seinare høyringsrunde mellom medlemmane.

Merknader til planframlegget:

Hovudinstrykk

Planen gjev eit solid inntrykk, det er lagt ned eit omfattande og grundig arbeid, der intensjonar og retningslinjer i kommunedelplanen for Nordfjella frå 1997-98 i stor grad er lagde til grunn. Dette er positivt, og i tråd med villreinutvalet si tilråding ved oppstart av planarbeidet. Den nye planen går grundigare inn på ein del tema, og byggjer på mykje meir (og nyare) dokumentasjon enn kommunedelplanen. På denne måten byggjer planen på eit meir solid fundament enn kommuneplanen.

Plankartet

På same måten som tekstdelen, byggjer plankartet på kartet som ligg i kommunedelplanen, med nokre unntak:

- Området mellom Aurlandsfjorden/Nærøyfjorden og Voss (tidlegare Raudafjell villreinområde) er teke med, likeeins den delen av Hardangervidda villreinområde som ligg i Aurland kommune, grensande til Ulvik herad.
- Nokre stader, særleg i Lærdal og Aurland, er plangrensa trekt lenger ut og ned, for å få med område som er dokumentert som leveområde for villrein, m.a. av NINA.

Villreinutvalet vil peika på det me meiner er ein viktig mangel med plankartet: Planområdet inneheld areal i to villreinområde, Nordfjella og Hardangervidda, i tillegg til eit område som per i dag ikkje er godkjent villreinområde; Raudafjell. ***Grensene mellom desse tre forvaltingsområda må gå tydeleg fram av plankartet, og områda merkast med namn eller bokstavkode som viser kva som er kva. Alternativt ulik skravur eller farge på dei ulike områda.***

Grunnen til at villreinutvalet ser dette som så viktig, er at mykje tyder på at grenser på eit plankart i ein regional plan, på eit seinare tidspunkt fort kan koma til å bli føreslege som nye grenser for eit villreinområde, noko som i dette tilfellet vil vera lite ynskeleg. Av det føreliggjande plankartet kan det sjå ut som om Nordfjella og Raudafjell har felles grense, noko som ikkje er tilfelle. Området i Aurland mellom Ulvik og Flåmsdalen, som administrativt høyrer under Hardangervidda villreinområde, ligg imellom.

Når det gjeld plangrensa, slik ho er trekt rundt det som tilhøyrer Nordfjella villreinområde, er denne etter villreinutvalet si mening grei.

Plankategoriene «Nasjonalt villreinområde» og «Randområde»

Denne inndelinga er nytta omlag på same måten som inndelinga mellom *LNF villreinområde* og *randområde* i kommunedelplanen, og grensene mellom dei er omlag den same som i den. Viktige unnatak er at område kring Kvammdal i Aurland og Systemkardet i Hemsedal no vert klassifiserte som *randområde*. I planteksten er det argumentert med at omsynet til reiselivssatsing er årsak til dette. Innspel frå dei to kommunane har vore førande for dette grepet. Det vert argumentert med at planlegging av sti- og løypenett i og omkring desse områda vil kunna leia turistferdsla utanfor viktige leveområde for rein, noko ein ikkje kan sjå vekk frå vil kunna ha ein viss effekt.

Villreinutvalet har tidlegare, i samband med høyringsrunden for kommuneplanen for Aurland, stilt seg kritisk til hytte- og vinterreiselivssatsing i Kvammdalsområdet – ikkje minst av prinsipielle grunnar, sidan dette i gjeldande kommunedelplan er *LNF-villreinområde*, der ingen slik utbygging skal kunna skje. I regionalplanprosessen snur ein på flisa, og tilpassar plankategorien etter kva lokale ynske som har kome opp frå kommune og reiseliv. Ut frå kunnskapen ein no har om reinen sin beitebruk vinterstid, kan ein vel seia at det innteikna *randområde* ved Kvammdal ikkje ligg innanfor vinterbeiteområdet, men at løypelegginga lenger innover fjellet fort kan føra konflikt med beite som til tider er viktige. Difor er det særskilt viktig at føresetnaden om gjennomtenkt planlegging av løypenettet vert følgt opp i praksis!

Når det gjeld det føreslegne *randområde* ved Systemkardet i Hemsedal, har dette området til no vore *LNF-villreinområde* i kommunedelplanen, og skåna for større utbyggingstiltak. Området har lege som eit potensielt mogleg vinterområde for rein, rett nok i ein periode lite nytta. Dette gjeld ikkje minst òg for områda innafor, som har gode lavførekomstar – sjå kartvedlegg til NINA-rapport 634. Villreinutvalet er usamd i at planstatusen til området skal endrast i favør av reiselivsinteressene og til ulempe for villreinen.

Når det gjeld retningslinene for planområdet, både dei generelle og dei som gjeld for dei ulike plankategoriene, har villreinutvalet ingen merknader.

Særskilte fokusområde i kap. 8.4

Som fokusområde 3 er nemnt Gravdalsområdet i Lærdal, utan at det på nokon måte kjem fram at det her ligg føre kraftutbyggingsplanar som dei næraste åra kanskje vil innebera meir uro og endring av levevilkåra for villreinen enn noko anna tiltak i villreinområdet. Dette er ikkje nemnt i teksten – det bør seiast noko om i merknadsfeltet.

Handlingsplan og handlingsprogram

Villreinutvalet ser det som positivt at det vert lista opp konkrete tiltak i ein handlingsplan.

Forslaget om oppretting av eit fellesorgan for villreinforvaltinga og offentlege forvaltingsnivå - eit *Nordfjellaråd* - er bra, og vil kunna gje ein meir aktiv bruk av planen i åra framover, så sant ein kjem saman i årlege møte.

Det er bra at det vert føreslege ei konkret ansvarsfordeling av dei ulike oppgåvene i handlingsplanen. Det er ein føresetnad at den plan- og viltfaglege kompetansen (og kapasiteten) i fylkeskommunen er sterk nok, for å kunna ta hand om alle oppgåvene som fylkeskommunen i følgje planframlegget vil få ansvaret for.

Eit par feil i bilettekstar

På eit par bilete er det feil i teksten som er nytta:

- På side 24, der det står «Erdal i Lærdal kommune,» er det bilete av stølen Skålo (på kartet skrive «Skålane») i Aurland, med Erdals-/Lærdalsfjell i bakgrunnen.
- På side 31 står det «Vasshelleren, Aurland kommune.» Biletet er frå Urdvassbotn i Hol.

Småfeil som dette har ikkje noko med planinnhaldet elles å gjera, men kan likevel vera greitt å få retta opp i.

Helsing

Villreinutvalet for Nordfjella

Harald Skjerdal (s)
(sekretær)

Lars Nesse (s)
(leiar)

Kopi: Nordfjella villreinnemnd, v/Siri W. Bøthun
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Njøsavegen 2, 6863 Leikanger
Fylkesmannen i Hordaland, Postboks 7310, 5020 Bergen
Fylkesmannen i Buskerud, Postboks 1604, 3007 Drammen
Sogn og Fjordane Fylkeskommune, Askedalen 2, 6863 Leikanger
Hordaland Fylkeskommune, PB 7900, 5020 Bergen
Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet, sentrum 20, 3630 Rødberg
Miljødirektoratet, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Villreindrådet v. Øystein Landsgård, 3630 Rødberg

Buskerud fylkeskommune
Postboks 3563
3007 DRAMMEN

Vår saksbehandler
Ole Andreas Lilloe-Olsen
32 10 99 52

Vår dato
25.10.2013
Deres dato

Vår referanse
13-967
Deres referanse

Høring - regional plan for Nordfjella

Vi viser til deres brev av 2.september 2013 og tilhørende høringsdokument for "Regional plan for Nordfjella med Raudafjell 2014 – 2025".

Buskerud bondelag er positiv til det arbeidet styringsgruppa har gjort og er glad for at det nå dreier seg om en forvaltningsplan som i stor grad bygger på tidligere forvaltning og prinsipper for arealbruk i gjeldende arealplaner, og at de mest konfliktfylte utredningsområdene ikke foreslås som en del av planen. Buskerud bondelag er fornøyd med den prosess som har vært gjennomført.

Buskerud bondelag er enig i at det er viktig å ta vare på villreinstammen i Nordfjella som en levedyktig og bærekraftig ressurs. Vi er derfor positive til at man lager en plan som sikrer en felles forvaltning av stammen innenfor hele dens geografisk leveområde.

Buskerud bondelag registrerer at planen rent juridisk er retningsgivende og at den således skal legges til grunn ved rullering av de juridisk bindende kommuneplanene. Vi mener dette er riktig, men vil samtidig påpeke svakheten i dette ved at den eksterne faktoren som synes å påvirke reinforvaltningen og reinbestanden mest, nemlig anlegg for overføring eller omforming av elektrisk energi som nevnt i energiloven, er unntatt fra det meste av plan- og bygningsloven og de føringer kommuneplanene kan legge.

Villrein og landbruk har eksistert side om side i alle år. Beitedyr og villrein har beitet side om side innunder brekanten etter hvert som breene har trukket seg tilbake. Konfliktene har vært minimale og reinstammen har vært betydelig større i perioder der seterdrift og bruk av utmarka til et vidt spekter av utmarksnæringer og beiting samtidig har hatt et større omfang enn i dag.

Vi registrer at styringsgruppa heller ikke anser landbruket å komme i særlig konflikt med de interessene den regionale planen skal ivareta. Fra vårt ståsted vil vi særlig peke på to faktorer:

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: Kartverksveien 7 3511 HONEFOSS Buskerud Bondelag Bondelagets Servicekontor AS	Besøksadresse: Kartverksveien 7 3511 HONEFOSS Org.nr.: 939678670 Org.nr.: 985063001 MVA	Telefon: 32 10 99 50 Bankkonto: 8101.05.12891 Bankkonto: 8101.05.91392	E-postadresse: Buskerud@bondelaget.no Internett: http://www.bondelaget.no/buskerud/
---	--	--	---

Vår dato
25.10.2013

Vår referanse
13-967

1. Landbruket må fortsatt kunne drive et aktiv og hensiktsmessig beitebruk. I kommuneplanene må det være samsvar mellom lokal beiterett og beitetradisjon, vedtatte beiteplaner, og fremtidig implementering av den regionale planen for Nordfjella. Vi har ikke tidligere registrert at den gjerding som har vært nødvendig har gått utover reinstammen. I forslag til retningslinjer for planområdet § 2.5 Gjerder i utmark forslås det at kommunene skal fastsette nærmere rammer for nedlegging og fjerning av gjerder som er nødvendig for driften etter hver sommersesong dersom de kan være til hinder for villreinsens ferdsel. Buskerud bondelag mener at slikt pålegg ikke vil stå i rimelig forhold til den positive innflytelse et slikt tiltak eventuelt måtte ha på reinstammen. De økonomiske belastningene og avgang fra sauenæringen et slikt omfattende pålegg kan medføre, vil ha langt mer dramatiske konsekvenser for fjellregionen.
2. Moderne landbruk er i stor grad avhengig av motorisert ferdsel. Det foreslås at kommunene skal utarbeide planer/retningslinjer for motorisert ferdsel og det foreslås i § 2.2 og begrense slik ferdsel til nødvendig nyttekjøring. Utover kjøring i ren næringsutøvelse har landbruket også behov for transport av den næringsdrivende og annen arbeidskraft mellom ulike arbeidssteder, som for eksempel hovedbruket, seter, støl eller fiskebu, og i ettersyn. Begrepet nødvendig nyttekjøring må ta høyde for slik transport. Slik kjøring vil ikke hindre reinsens vandring og er normalt mindre forstyrrende enn friluftaktiviteter.

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Torunn Hovde

Ole Andreas Lilloe-Olsen

Ål bondelag v/leiar Håkon Haug Laa
Øvre-Ål
3570 Ål
31. oktober 2013

Buskerud fylkeskommune
Regional plan for Nordfjella
Postboks 3563
3007 Drammen

Innspeil til planarbeidet

Innleiing

Me i Ål bondelag er glad og stolt over villreinen i Nordfjella.

Saker Ål bondelag vil ha forandra på i regional plan for Nordfjella

1. Me meiner at yttergrensa for planområde bør justerast slik at grensa austover går langs fjellvegen mellom Leveld og Hemsedal (vegen forbi Fjellstolen, Lauvdalen, Skarvanstolen og Flævasshytta). Grunn til dette er at det er ikkje rein i område aust for denne vegen. Område er eit viktig stolsområde i Ål der utmarka blir brukt til fôr og beite for husdyr. Det gjer at det er mykje gjerder i område rundt vollane. Det vil påføre bondene *svært mykje ekstra arbeid* om desse gjerda skal takst ned etter kvar sommarsesong og setjast opp at kvar vår.
2. Me meiner at § 2.5 i retningslinjer for planen som omhandlar gjerder i utmark bør fjernast. Denne § vil skape mykje unødvendig arbeid for bondene. I utmarka i dag er det mykje gjerder som står oppe heile året. Det ser ut til at viltet som ferdast i utmarka ikkje har store problem med å krysse desse gjerdene.

Me håper de forstår våre innspel, og vil imøtekomme dei. Stortinget ynskjer at norsk matproduksjon skal *aukast og effektiviserast*, då er det viktig at me kan bruke fjellområda utan for mykje ekstra arbeid.

Mvh Ål bondelag v/Håkon Haug Laa

Hemsedal 16.10. 2013

Til Villreinutvalget for Nordfjella.

Hemsedal Bondelag vil med dette få uttala oss iforbindelse med det som kjem innanfor Hemsedal Kommune sine grenser som er der våre medlemmer har eigedom.

Me synest dette har etter kvart vorte eit godt dokument der det er tatt hensyn til dei innspel som kom på møtet her i Hemsedal på ein framifrå måte.

Men det er spesiclt eit område som me meiner at det må vurderast å sjå nøyare på. Nemmeleg området Systerskaret Hesjatn. Dette er eit område som er svært viktig for utviklinga av næringsgrunnlaget for desse eigedommane sin del. Det er eit område som er marginalt for villreinen (spesiclt Systerskaret) der det er svært skjeldant han er og som han ikkje vil bli merka noko av dei gongene som han kan vera der.

Me håper at de kan sjå nærare på desse områda og trekkja dei ut or planen.

Med helsing Hemsedal Bondelag
V/leiar Aslak Jordheim

Høyringsuttale til Regional plan for Nordjella med Raudafjell 2014-2025

Fleire av faglaga i Hol drøfta planforslaget på møte 21.10. 2013.

Det er viktig med rasjonelle driftsopplegg for beltebruk i utmarka for storfe og småfe. Derfor trengst det gjerdning både til å samle, skilje og til å hindre passasje for å halde beitedyra innanfor eit område. Me meiner det er lite konflikter mellom beitedyr og villrein om sommaren. Dersom det blir teke omsyn til viktige trekkruiter ved plassering, meiner me gjerdning og andre tekniske innstallasjonar ikkje er til hinder for villreinen.

Me føreslår å endre punkt 2. 5 til:

2.5 Gjerdning og tekniske innstallasjoner

Gjerdning og tekniske innstallasjoner er tillatt. Det skal ved plassering bli tatt hensyn til viktige trekkruiter for villrein. Gjerdnetting og tråd skal legges ned om vinteren.

Hol, 30. 10. 2013

Hol sankelag

Lars Perstølen

Hol Bondelag

Svein Nedremyr

Hol småfelag

Marit Torsrud Nerof

Fra: Ola Vaagan Slåtten[ovaagans@online.no]
Dato: 26.10.2013 14:09:26
Til: BFK Postmottak Sentraladministrasjonen
Tittel: SV: Regionalplan Nordfjella

Rettesle: Setningen skal være: "Er den langt vest, ..."

Fra: Ola Vaagan Slåtten [mailto:ovaagans@online.no]
Sendt: 26. oktober 2013 14:18
Til: 'postmottak@bfk.no'
Emne: Regionalplan Nordfjella

Heil

Sender herved følgende høringssvar:

Høring:

Viser til Regionalplan Nordfjella slik den foreligger pr. oktober 2013. Så flott med en fremforhandlet konsensus omkring dette **Fyrtårnet i Europa**, som Langfjella-økosystemet jo er – så verdifullt at en vel ikke kan prissette det om en ville. Bare Dovre-området har vel noe liknende vest for Ural-fjella.

Det kunne være at randsonene skulle inkludert en god del mer areal, som periodevis viktige østlige beiteområder som Oddnakk i Hol, men la nå det ligge. Det er to momenter vi kunne tenke oss at vektlegges særskilt framover:

- 1) Planen bør brukes fleksibelt: Er reinen for eksempel i Oddnakk-området, kan en la være å kjøre løyper der den månedet. Er det langt vest, kan en godt kjøre løyper både der og lenger inn i reinens områder, for reinens skyld.
- 2) Se etter langsiktige hindringer: Er noen korridorer kritisk viktige for reinen, bør en gjerne se 150 år framover og si at da skal de være restaurert. Det kan være Dagali-tangen (flytte hytter), Nyhellervatnet (restaurere trekk nord/sør, gravearbeid) eller Geiteryggen (flytte turisthytta).

Lykke till

Ola Vaagan Slåtten,
Hol pensjonat, Natur- og kultursenter
3576 Hol

Regional plan for Nordfjella

Buskerud fylkeskommune

Postboks 3563

3007 Drammen

Innspill til regionalplan for Nordfjella.

Det er tegnet inn en randsone, med særlig angitte hensyn, i Budalen med tanke på villrein i hol kommune.

Vi vil be om at de sentrale delene av Storebudalen (bebyggelsen og Budalsmyrene) blir holdt utenfor randområde for villrein. (Se vedlagt kart)

Vi ser at all den aktiviten som foregår i dette området, vanskelig kan forenes med bestemmelsene i høringsutkastet. Her er 2 støler i aktiv drift, 10-12 hytter som regelmessig er i bruk, løypenett med høy kategori, og ikke minst Vestreim Fjellstugu med den aktivitet dette medfører (se reg.plan av 1/6/2006 for Vestreim fjellstugu). Det er også bygd parkeringsplass midt i dette område.

"Fokusområdet" på bremmen rundt Skarvet skål, i følge høringsutkastet (side 47), ha oppfølging. Som eigere og aktive brukere av området ber vi om å bli informert om oppfølgingsarbeidet.

Geilo, 30.10.2013

Stein Lauvrud

Stein Lauvrud

Lauvrudvegen 29

3580 Geilo

Solveig Bakkegård

Solveig Bakkegård

Postboks 26

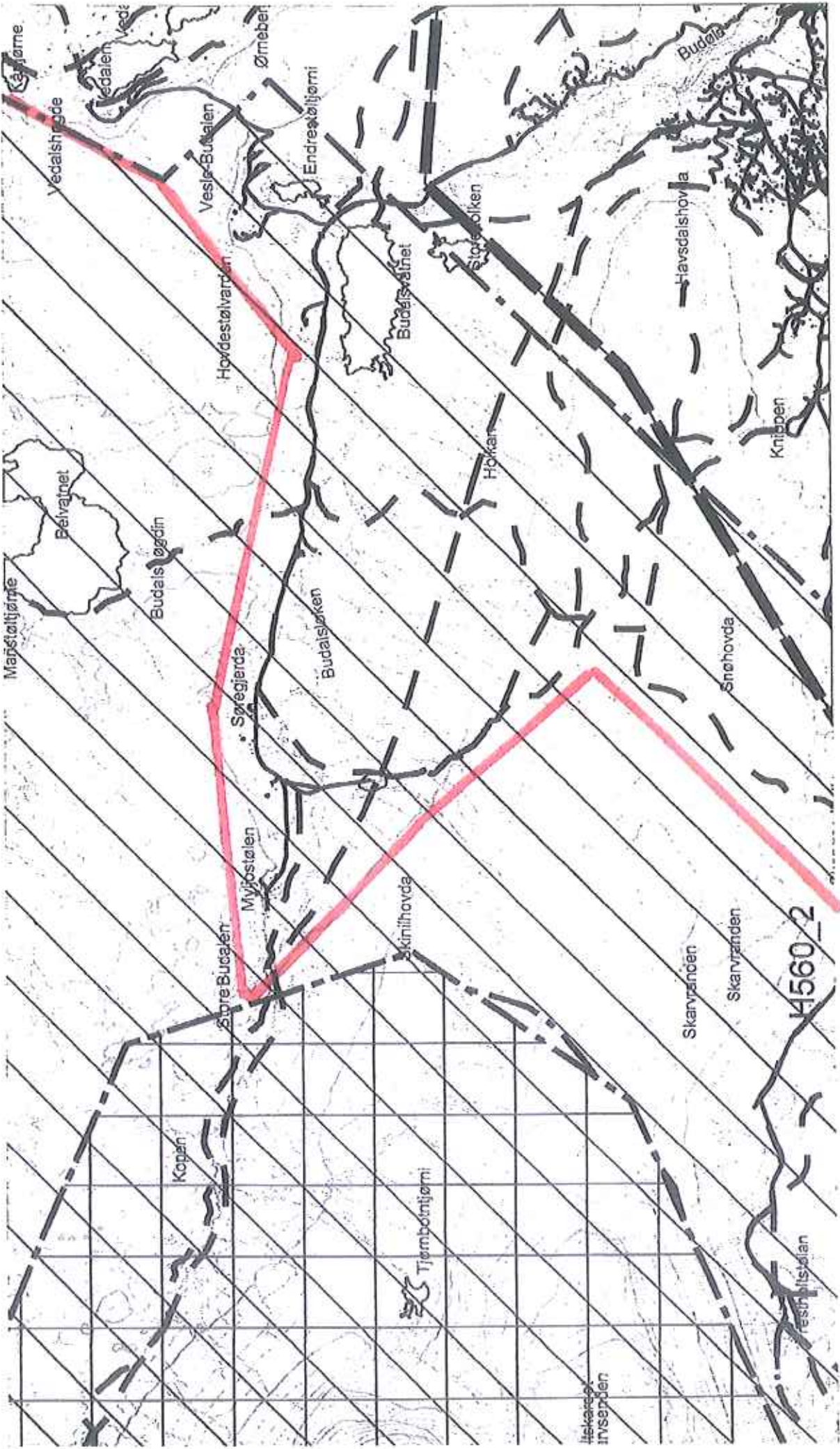
3581 Geilo

Hans-Ove Grostølen

Hans-Ove Grostølen

Gamle Budalsvegen 9

3580 Geilo

Marstøltjørne

Beivnet

Budalsjøgdin

Søregjerda

Mykjostolen

Skarvanden

Tjombotjørne

Skimihovda

Skarvanden

Skarvanden

4560_2

Marstøltjørne

Vedalsnagde

Vedalen

Vesle-Budalen

Hovdestølvaran

Budalsjøken

Budalsvatnet

Storsjøken

Hokan

Havsdalshovla

Snehovda

Knippen

Restviltstien

Leikarø
innsiden

Endreokjørne

Ørnebet

Budalen

Regionalplan for Nordfjella – høringsuttale.

Som berørt grunneier innenfor område som foreslås utlagt som randområde i regionalplan for Nordfjella har jeg følgende merknader:

Jeg er eier av Myljo Larsgard, gbnr 39/9 i Hol kommune. I gjeldende felles kommunedelplan for Nordfjella ligger langstølen til min eiendom (Nystølen vest for Myrland) utenfor LNF-randområdet. I forslaget til plan som nå er utlagt på høring ligger mine stølsbygninger og stølsvoll innenfor randområdet. Jeg antar dette er en tegneteknisk feil da det ikke så vidt jeg kjenner til er utredet å utvide randområdet mot Myrland. I gjeldende felles kommunedelplan ligger stølsvoll og bygninger utenfor randsonen. Dersom det er vedtatt å utvide plangrensene i området ber jeg om å bli orientert om denne saksbehandlingen. **Jeg forventer at kart rettes opp slik at Nystølens stølsbygninger og stølsvoll blir liggende utenfor randsonen.** Plangrensene skal vel så langt mulig bygge på den interkommunale villreinplanen fra 1998.

Forøvrig er liene nedover mot Myrland lite egnede som villrein-randsone. De ligger i skyggesiden og det er derav ikke tidlig vårbeite der. Det er heller ikke egnede vinterbeiter der da de ligger i le-helling med store snømengder. På sommerstid er det en merket tursti som går fra Myrland til Gurostølen som generer trafikk. Denne stien krysser ovenfor Nystølen. På vinterstid er det oppkjørt skiløype fra Hallingskarvet skisenteret i Sudndalen til Gurostølen. Denne skiløypa er mye brukt og skaper en effektiv barriere for villreinen i retning nordøst mot Myrland.

Jeg mener, av grunner nevnt ovenfor, at skiløypetraseen mellom Hallingskarvet Skisenter og Gurøstølen bør legges inn som grense for randsonen mot Myrlandsområdet.

Hovet 30.10.2013

Ola Tore Larsgard Kirkeluten

Anne Stine Bondli

Lauvrudvegen 29

3580 GEILO

Geilo, 31.10.13

Regional plan for Nordfjella

Buskerud Fylkeskommune

Pb. 3563

3007 DRAMMEN

Merknader til Regional plan for Nordfjella av 01.07.2013

§ 2.1. Allmenn ferdsel

Eablering og drift av stier og løyper:

Stier og løyper innafor planlagt randområde i nærområdet for Geilo er viktige for vår drift ved Vestreim Fjellstugu. Det same gjelder sti og løype til Sudndalen og Raggsteindalen. Løypene må minimum ha den standar dei har i dag, og når det gjelder løypa og stien til Sudndalen og Raggsteindalen, er det viktig at denne kan oppgraderes. Eit godt sti og løypenett vil lettare kanalisere ferdselen. Framlagte planutkast med kart har ingen inntekning av alle stigar og bufarvegar som er viktige for turistverksemdar utanom DNT. Dei stigar som ligg innafor planområdet må kunne forbetrast og utviklast, då dei er viktige for turistnæringa i området, samt at dei gamle bufarvegane er viktige historisk.

Åpningstider: som eigar og drivar av Vestreim fjellstugu, som ligg innafor planlagt randsone, kan vi ikkje godta at det myndigheitene kan gå inn å vurdere åpningstidene våre av hensyn til villrein. Dette er direkte inngripen i privat næringsvirksomheit.

§ 2.5 Gjerder i utmark

Gjerder er viktige innstallasjonar for beitenæringa. Dette gjelder både flyttbare gjerder og meir permanente gjerder. Gjerder er viktig for å halde beitedyr innafor ønska beiteområde. Stølsvollar må kunne vera inngjerda. Sperregjerder må kunne settes opp der dei er viktige for å hindre at bufe trekker over til andre område. Har forvaltninga vurdert om lågare gjerder enn dagens standar på

sperregjerder, likevel kan settes opp i villreinområder, då desse vil vera lettare for reinen å foresere?

§ 3.2.3 Vegar

Ein kan ikkje sjå at vinterbrøytt vegar i enkelte randområder vil vera i konflikt med villrein. Det er til tider naudsynt å kunne brøye stølsvegar for å utføre naudsynt vedlikehold og bygging på stølar. Ei slik formulering vil også sette foten ned for ei ev utvikling på stølane som tilseier at ein bør/ må ha vinterbrøytt veg.

§ 2.4. Utmarksnæringar

Landbruksdrift må kunne utviklast og for fjellbonden er utmarka viktig.

Beitefeltinnstallasjonar som gjetarbuer, saltekasser, hegner og sperregjerder må kunne settes opp også innafor nasjonalt villreinområde.

Stølar og hytter bør ikkje vera innafor randområdet elles nasjonalt villreinområde

Ein vil oppfordre til at stølsområde i Store Budalen med myrane i dalen trekkes ut av randområdet. Sjølv om det i retningslinjene side 44 under § 2.4 står at bygningar for landbrukets utmarksnæringar som inngår i plan- og bygningslovens landbruksbegrep kan oppføres når det kan dokumenteres eit næringsmessig omfang og behov. Erfaring frå andre område tilseier at dette er grobotn for konflikter og det vil alltid vera ei vurdering på om eit tiltak vil falle inn under begrepet.

Bremmen rundt Hallingskarvet – oppfølgingsområde, visar til side 47:

Då vi driver aktiv landbruksnæring og turistnæring i planlagt randområde rundt Hallingskarvet, ber vi om at vi holdes orientert om og involveres i det framtidige arbeidet med oppfølging av dette fokusområdet.

Med helsing

Anne Stine Bondli

Høringsuttale til Regionalplan for Nordfjella.

Hovet og Sudndalen grunneigarlag (heretter kalt HSG) består av 85 medlemmer som til sammen disponerer ca 85000 mål med utmark. Mange av grunneierne er berørt av dagens felles kommuneplan for villrein samt Hallingskarvet nasjonalpark.

Grunneierlaget mener villreinenens leveområder er meget godt ivaretatt i gjeldende villreinplan, og at en utvidelse av grensene med svært store randområder er unødvendig. En ny randsone, slik den nå er foreslått, vil legge store begrensninger på eventuell næringsutvikling og bygdeutvikling i disse områdene.

Hovedformålet med regional plan for Nordfjella er å komme fram til en langsiktig og helhetlig strategi for bruk av arealer som er viktige leveområder for villreinen eller påvirker villreinenens leveområde. Gjennom prosessen skal ulike brukerinteresser avveies med sikte på:

- Sikre villreinen tilstrekkelige leveområder og langsiktige livsvilkår.
- Bidra til gode muligheter for næringsutvikling basert på naturressurser og bygdeutvikling i lokalsamfunnene rundt Nordfjella.
- Legge forholda til rette for allment friluftsliv.

HSG mener randområdenes utstrekning bør vurderes grundigere. Randområdene bør innskrenkes til de områder som faktisk nyttes av villreinen. Det forhold at det på tidlig 1980-tall kom rein på Hovsåsen skyldes etter vår mening at bestanden på dette tidspunkt var alt for stor. Vi mener at ved å holde bestanden på dagens nivå, slik det ble sagt er ønskelig på informasjonsmøte på Ål i høst, vil ikke villreinen benytte store deler av foreslåtte randområdene. HSG mener med bakgrunn i dette at randområdet øst for Stolsvatnet må tas ut av planen. Dette er ikke viktige leveområder for villrein ved en normalbestand. Resterende randområder bør også reduseres etter grundig vurdering om områdene benyttes av villrein.

Dersom randområdene ikke blir redusert mener vi at det må være en åpning for tamreindrift innenfor planområdet.

HSG mener for øvrig at regionalplanen i svært liten grad legger til rette for næringsutvikling og bygdeutvikling slik miljøverndepartementet har uttrykt i hovedformålene for planen.

Vi mener også at selv om planen kun skal være retningsgivende så vil den bli tillagt stor vekt ved spørsmål om utvikling innenfor planområdet, det antas at kommunens myndighet i avgjørelser blir sterkt innskrenket.

For øvrig vises det til innspill til planprogram fra HSG datert 13.03.2012, kopi vedlegges.

Med hilsen for Hovet og Sudndalen Grunneigarlag

Ola Tore Kirkeluten (formann)

Hovet 31.10.2013

12/00208-47

Hovet 13.3.20121

Hol Kommune

v/Knut Bakli

3576 Hol

Innspill til planprogram for Angående Regionplan for Nordfjella 2013-2015

Hovet og Sudndalen grunneigarlag består av 85 medlemmer som til sammen disponerer 85,000 mål med utmark. Mange av disse grunneierene er berørt både av dagens felles kommuneplan for villreinplan, samt Hallingskarvet nasjonalpark. Grunneierlaget mener at Villreinen pr.dags dato er meget godt ivaretatt i gjeldende villreinplan, og en utvidelse av disse grensene er derfor unødvendige, og vil ikke bli godtatt. En ny randsone/utredningsområde utenfor dagens grenser er, etter vår mening, en ren provokasjon. Disse områdene tar med hele bygdelag eks. Sudndalen. En ny villreinplan må ikke være til hinder for landbruk/tamreinnæring eller bruk og utvikling av dagens stier og løyper.

Vi har derfor følgende innspill i planprosessen:

1. Villreinsområdet bør følge dagens grenser i felles kommunedelplan for Villrein (mørkegrønt felt).
2. Merkede stier og merkede skiløyper som er omtalt i sti og løypeplanen: Ingen av disse stier og løyper må fjernes. Det må også være mulig å opprette nye, samt å flytte løyper.
3. Det omtalte utredningsområdet må fjernes fra regionalplanen. Vi ser på denne som ei buffersone. Da Hallingskarvet nasjonalpark blei utredet og stadfestet lovde styresmaktene at det ikke skulle legges noen form for buffersone ved siden av nasjonalparken.
4. Grunneierne er svært opptatt av hvordan den ferdige planen skal forvaltes. Forvaltningsplanen må derfor belyses parallelt med hovedforhandlingene. Hvert vedtak av planen, vil sannsynligvis påvirke og begrense grunneierens bruk av området.

Vi er ikke interessert i å bli "grindagutar" for våre eiendommer.

5. Våre utmarkseiendommer er regulert som LNF-områder og utbygging over tregrensa er generelt svært vanskelig å få godkjent. Denne reguleringen får klare seg.
6. Vedlikehold og oppdateringer av eksisterende bygningsmasser over tregrensa må kunne foretas, uten for mange byråkratiske regler.
7. For å kunne skjøtte bygningsmasse uten vegforbindelse, må en kunne bruke motoriserte hjelpemidler. Vi grunneiere kan også ta vare på miljøet.

8. Skal fjellbygdene ha livets rett, må myndighetene bifalle en kontrollert utbygging i områdene våre. Grunneierne må aktivt være med i denne prosessen. Vi ser at folketallet i våre bygder synker. Dette må vi aktivt gjøre noe med. Ei bygd med stor fraflytting, kan fort bli ei "død" bygd.

Vi håper dere tar våre interesser på alvor i denne planprosessen, og at vi sammen kan utvikle våre bygder til nytte og hygge for by og bygd.

Behandlet på Årsmøte den 9.3.2012.

For Årsmøte 9.3.2012

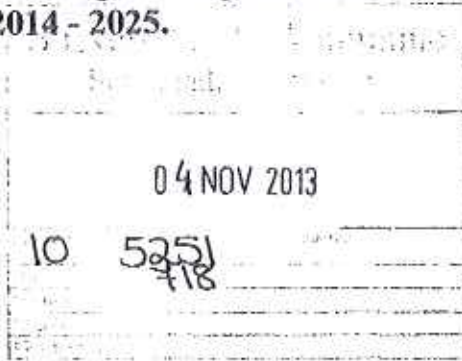
Hovet og Sudndalen grunnegarlag

Øystein Grøgård

**Innspill frå aktive grunneiere på Flæ og Halso sameige i Ål og Hemsedal
Regional plan for Nordfjella med Raudafjell, 2014 - 2025.**

Regional plan for Nordfjella,
Buskerud fylkeskommune,
Postboks 3563
3007 DRAMMEN.

§1.1 Formål

Formålet med planen er å sikre villreinen i Nordfjella tilstrekkelige leveområder og langsiktig gode livsvilkår, bidra til gode muligheter for næringsutvikling basert på naturressurser og bygdeutvikling i lokalsamfunnene rundt Nord fjella, og å legge til rette for allment friluftsliv

Reinbestanden i dag viser lite tegn til tilbakegang. Men derimot oss grunn eige rar får til dels stor plager med denne verninga når me ønske å følge med i tida. Det vera seg vedlikehald eller nybygg innanfor denne vernegrensa. Me skal då stille gratis grunn og blir tøyla opp når me ønske å vidare føre og utvikle eigedommane våre til neste generasjon.

Mat produksjonen i Norge skal økast i tida framover er bod skapet. Resursane ligger i utmarka for oss som bur i fjellbygdene. Dalstroka er dyrka opp. Då er også me nøyd til å konkurrere med reinen om desse områda som me trudde var våre, kjøpt og betalt av oss.

Me har levd med ei verning i nokre år no og det har gått på eit vis. Og kvifor det no skal bli endå strengare er for oss vanskeleg å skjone. Har me gjort så mykje ugagn på eige areal at me skal straffas for det?

Ko med nedlagte bruk som ønske å starte oppatt vil dei bli nekta å lage seg eit levebrød ut tå eigedomen sin? Klimatet / tida vil fornadre seg og matproduksjonen skal økast, la oss få bli med på dette. Så sko me alle få leve lenge i landet og det skal gå oss alle godt. Vist nokk er det mat me skal leva tå.

Eg håpar ikkje dette med verning skal gå så langt at me må inn til byane å røve til oss 80 % av eigedommane til private der for å fø vår buskap.

Sikkert eit dåleg innspel men ta det til ettertanke.

*Aktiv brukar på
Halso Sameig: Ola Lien*

*Aktiv brukar på
Flæ Sameige: Ragnhild Høyemohyand*

Fra: Åge Haga[aa-haga@online.no]
Dato: 31.10.2013 18:47:35
Til: BFK Postmottak Sentraladministrasjonen
Kopi: olahold@online.no
Tittel: Regional plan for Nordfjella villreinområde

Merknad frå HOLDESKARET sameige og VENEBOTN sameige i Hemsedal.

Ein viser til vedlagte kart som viser den såkalte 1998 grensen for villreinområde. Bruken av området har til no ikkje vore omdiskutert eller

klaga på. Vi mener difor grensa bør stå uendra.

Det som er viktig er at detteandområdet fortsatt kan brukast som før.

Aktivitet innanfor området er beskjedent. Det har likevel i flere tiår eksistert eit par skiløyper som er i bruk på ettervinteren samt ei løype mot Flævatn. Løypene går stort sett etter dei gamle ferdselsstiane.

Alt talar for at det i dette området bør leggast opp til kombinert bruk. Vi sluttar oss heilt til uttale frå Nærings-og landbruksinteresser i Hemsedal og Ål der det mellom anna heiter: " når alle interesser setter seg sammen og finner løsnings på hvordan dette kan fungere som et kombinert område vil det også tjene villreinens interesser ".....

og til vedtak av 7/3 - 13 frå Hemsedal Kommunestyre der dei ber om at " forslaget til differensiert bruk av området aust for Fanitullvegen vert teken inn i plana "

Gjer elles merksam på at dei fleste sameigene på Ål- siden er av akkurat samme oppfatning.

Hemsedal den 31. oktober 2013

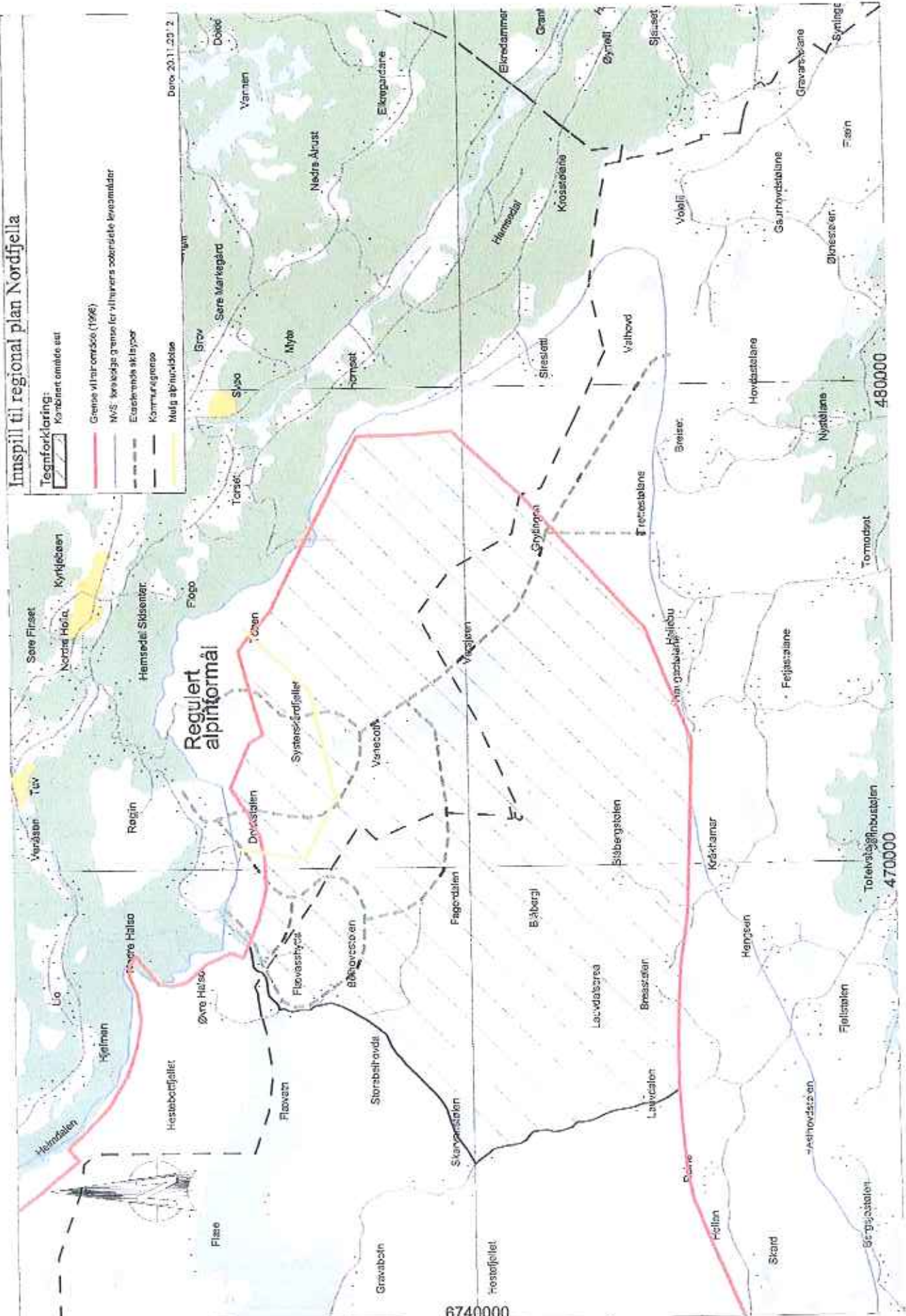
Olav Holde Solbjørg og Åge Haga

Innspill til regional plan Nordfjella

Tegnforklaring:

- Karmårebotn område est
- Grense viltstrømsområde (1996)
- NKS-korsedige grense for viltstrøms samarbeidsleksområder
- Eksisterende skiltspor
- Kommunesgrense
- Mulig alpin utvidelse

Dato: 20.11.2012

Regulert alpinformål

6740000

470000

480000

Fra: Nils Trygve Gjeldokk[nilstrygve@gjeldokk.no]
Dato: 30.10.2013 20:00:47
Til: BFK Postmottak Sentraladministrasjonen
Tittel: Innspel: Regional plan for Nordfjella

Ål 30. okt. 2013.

Regional plan for Nordfjella.
Buskerud fylkeskommune.
Postboks 3563.
3007 Drammen.

·
·

Innspel : Regional plan for Nordfjella. - Ang. trekkveg for villrein på nedsida av Flævassdammen.

Underskrivne er deleigar av Beihovd-Fagerdalen sameige og eigar av Flævasshytta, som ligg ved sørenden av Flævassdammen. Underskrivne har vore mykje i ovannemnde fjellområde dei siste 35 åra vinterstid, og dei siste åra budd mykje i fjellet heile vinteren.

Når det gjeld kartet for "Nordfjella Villreinområde og Raudafjell 2011", så bør plasserte trekkvegar her ha bakgrunn i faktiske forhold. – Når det angår trekkvegen på nedsida av Flævassdammen, så er ikkje dette tilfelle. Så dette bør rettast opp, og trekkvegen fjernast frå kartet. – Området rundt Flævatn og austover er i følgje Nordfjella og Fjellheimen Villreinnemnd definert som vinterbeite.

Historikk.

Først på 1980-talet var det rein mange plassar i austlege delar av Nordfjella. Dette var på grunn av invasjon av rein frå Hardangervidda. Der var antalet rein kome heilt ut av kontroll. Men i ettertid når dette etter kvart stabiliserte seg, har det ikkje vore rein på desse kantar vinterstid. Underskrivne såg rein vinterstid på 1980-talet i området nord for Flævatn og vidare i området Skarvanstølen-Lauvdalen, og i austlege delar av Fagerdalen-Beihovd. Dette var ein flokk som vart mindre og mindre, og til slutt heilt vekke.

For at rein på nordsida av Flævatnet skulle beite ved Skarvanstølen-Lauvdalen-Fagerdalen-Beihovd måtte dei koma seg over Flævatnet. Denne forflytninga gjekk føre seg slik:
Reinen gjekk over isen midt på Flævatnet, faktisk i nærheita av kommunegrensa Ål-Hemsedal. Der gjekk han over i begge retningar. Dette såg underskrivne fleire gonger om vinteren i fleire år på 1980-talet. Den gongen var det liten skitrafikk frå Holdeskaret og innover Ålings-fjellet, men reinen gjekk likevel ikkje nedom Flævassdammen. Etter 1990 har ikkje underskrivne sett rein i dette området vinterstid.

Underskrivne har for ein del år sidan prata med då "gamle folk", men ingen hadde sett rein gå over på nedsida av Flævatnet vinterstid.

Så tilbake til Nordfjella og Fjellheimen Villreinnemnd sin påståtte trekkveg. Dette er som nemnt før fullstendig feil og bør fjernast frå kartet. Legg ved brev frå leiar av Villreinutvalget for Nordfjella, Lars Nesse. Han har fullstendig rett i det han skriv om dette trekket ved Flævassdammen. Det er interessant å sjå at leiaren her ser dei faktiske forholda slik som dei er.

Underskrivne vil be om tilbakemelding på følgjande:

Er det innvendingar mot å fjerne dette villreintrekket frå kartet "Nordfjella Villreinområdet og Raudafjell 2011", og ei bekrefting på at dette villreintrekket ikkje er i bruk lenger?

Dersom det er innvendingar mot dette, vil underskrivne be om å få opplyst namn på person/peronar som hevdar at denne trekkvegen eksisterer!

I tillegg vil underteikna be om uttale av historisk dokumentasjon og kunnskapsbasert erfaring som

trekkvegen baserer seg på.

Med helsing

Nils Trygve Gjeldokk.
3570 Ål.

Vedlegg: Villreinutvalet for Nordfjella - ang. Villreintrekk ved Flævassdammen (dat. 13. mai 1997).

Villreinutvalet for Nordfjella

Nils Trygve Gjeldokk

3570 Ål.

Ang. villreintrekk ved Flævannsdammen.

Viser til telefonsamtale angående villreintrekket ved Flævannsdammen som er innteikna på kart som ligg ved planen om «Inngrep og forstyrrelser i Buskeruds villreinområder (1986)»

Dette trekket er ødelagt på grunn av inngrep som allereie er gjort i område. På forvaltningskartet for Nordfjella som er under arbeid er dette teke bort.

Område ligg nært svært sårbare vinterbeite områder til villreinstamma i Nordfjella, og med ein stadig aukande aktivitet i dette området blir vinterbeita meir og meir oppdelte. Ei eventuell tilrettelegging av meir aktivitet, ein tenkjer her på nye hyttefelt, løyper, etc. vil det føre til endå meir aktivitet innover i fjellet, som igjen vil virke negativt på reinens bruk av området.

Dersom ein tilrettelegg for aktivitet i eit område vil det også framtvinge fleire behov, og ein er inne i ein «vond sirkel» der villreinen blir heilt utpressa, ikkje berre frå dei utbygde områda, men også for tilkomsten til brukande beiteområder.

Steinklepp 13 mai 1997.

Med helsing

-leiar-

Regional plan fo Nordfjella

Vedrørande Regional plan for Nordfjella som er ute på høyring, vil eg gjerne koma med eit par innspel. Som gardbruker og grunneigar i deler av dei berørte områda, og med oppfylt konsesjonsvilkår med bu- og driveplikt, vil eg gjerne bidra til å ivareta dei utmarksressursane me forvalter. Inkludert villreinstamma. Og når dette er så viktig at staten vil ha ein plan for ivartaking av villreinstamma i Nordfjella, og dette er bygd på internasjonale avtaler, må ein oppfordre til å sikre areal slik at levevilkåra kan sikrast også etter denne tidsperioden med mykje tekniske inngrep i naturen og tilrettelegging av auka trafikk i villreinområda.

1. Randsona mot Leveldbygda i Ål avsluttar langs Kråkhamarvatnet, går sør for Raunchovda, langs Vardehovda og ned mot Sirestølen, som høyrer til Vats. Det er viktig at denne randsona er teke med. Ein kan ikkje si at den er særleg stor, men dette er område som når vandringscyklusen til reinen er inne, blir nytta særleg som vinterbeite. Om lina blir flytta hundre eller to hundre meter lenger inn eller ut kunne ein tru ikkje gjer noko til eller frå. Men viss ein går to hundre meter lenger ut langs den skisserte grensa, vil ein koma inn i eit utbyggingsområde av dimensjoner. Her er det planlagt over 180 nye hytter. Med dei eksisterande hyttene blir det rundt 230-250 hytter som nesten tangerer randsona. Slik naturen er i desse områda, og med vintersesongen, inkludert påsken, som ei populær tid å nytte hyttene, vil trafikken inn i randsona og villreinsona kunne auke betydeleg. Det er det som er eit populært utfartsområde. For å sikre villreinen desse områdene for framtida er det viktig at myndighetene vurderer desse planene på ny. Å seta opp regulering for ferdsel innover i reinsområda når det er rein der syns ikkje å vera ein god, varig ordning.
2. Nedstrøms Flævassdammen er det sett opp eit gjerde langs elva. Slik ein forstår det er det ECO som har dette gjerdet og det skulle stoppe beitedyr frå å krysse elva etter at reguleringa av vassdraget der førte til mindre vasstand. Gjerdet stoppar ikkje berre husdyr på beite. Det stoppar og reinsdyra når dei trekkjer austover på nordsida av Flævassdammen. Dette stengsellet må sentrale myndigheter på eit eller anna vis få lagt ned. Det vil medføre at villreinen vil få eit mykje friare trekkområde. Store område ligg då åpen for reinen, og den får ein runde der dei kan trekke tilbake sør for Blåberga og kanskje Reineskarvet.

Leveld, 31.oktober 2013

Halvard Espegard
Leveld, Ål

46

Fra: Botolv Bråtalen[botolv@bratalien.no]
Dato: 31.10.2013 20:06:44
Til: BFK Postmottak Sentraladministrasjonen
Kopi: ivar-magne.brevik@aal.kommune.no; ttei@aal.kommune.no; tony.kjol@hol.kommune.no; oddvar.grothe@hemsedal.kommune.no; sveinung.halbjoerhus@hemsedal.kommune.no; 'Sverre Skrindo'; 'Randi'; nilstrygve@gjeldokk.no; 'Inge Ragnar Gåsterud'; 'Odd Holde'; 'Toril Løken Sandvik'
Tittel: Høring- Innspill til Regional plan for Nordfjella.

Hei.

Sender over innspill til Høringa fra Grunneiere i Ål kommune.

Filen: Horing regional plan - inneholder, svar til høringa på retningslinjene.

Vedlegg som beskrevet i vårt innspill : kart omdefinert området , og villreintrekk vekk 1997.

I tillegg er det tidligere innspill til kommunen og kommuneplanutvalget med kart. Legger dette med som informasjon da det ikke har blitt sendt inn til styringsgruppa for Regional Plan for Nordfjella tidligere Dette forklarer mer om vår bruk av området , historie m.m. og i tillegg et felles skriv som er sent inn til Hemsedal og Ål kommune i planprosessen.

Disse 4 filene viser hva vi har sendt inn under vegs til kommunen og som vi føler ikke er blitt tatt godt nok med i den videre planprosessen fram til dagens høring.

Vi ønsker å få tilsendt historisk dokumentasjon om reiens bruk av området øst for Fanitullvegen for eksempel de siste 100 år.

Sendes til undertegna.

Ber om bekreftelse på at Buskerud Fylkeskommune har mottatt denne e-post i retur til min e-post adresse.

Mvh

Koordinator for grunneierne.

Botolv Berg Bråtalen

3579 TORPO

Tlf: +47 32 08 42 79

Mob: +47 413 15 441

**Innspill fra grunneiere øst for Fanitullvegen i Ål til høringa :
Regional plan for Nordfjella med Raudafjell, 2014 - 2025.**

Ål 28.10.2013

Regional plan for Nordfjella,
Buskerud fylkeskommune,
Postboks 3563
3007 DRAMMEN.

postmottak@bfk.no

HØRING : Regional plan for Nordfjella.

Vedlagt, 2 vedlegg som vi har sendt inn til Ål kommune i planprosessen frem til dagens høring. Der er det forklart om bruk og utnytting av område i dag.

Vi viser til:

§1.1 Formål

Formålet med planen er å sikre villreinen i Nordfjella tilstrekkelige leveområder og langsiktig gode livsvilkår, bidra til gode muligheter for næringsutvikling basert på naturressurser og bygdeutvikling i lokalsamfunnene rundt Nordfjella, og å legge til rette for allment friluftsliv

Vi har sett på de rapportene som Nina har utreda i planprosessen. Det som er viktig for oss er området øst for Fanitullvegen.

I konsekvensutredningen Nina rapport 956 for Nordfjella Villreinområde (NY) står det fra s. 59 og utover om konsekvensene av planforslaget for områdene øst for Fanitullvegen.

På s. 60 står det i klartekst at ;

I henhold til planforslaget er det i villreinområdene ikke tillatt å utvikle nye løyper og stier. Innenfor randsonen er tilrettelegging tillatt. I randsonen er det også tillatt å gjennomføre eksisterende planer for ny bebyggelse, men ikke tillatt med nye.

Dette er altså de nøytrale ekspertenes oppsummering av hva planforslaget vil innebære for Ål.

Ikke noe mer bygging hverken i villreinområde eller i randsonen - bortsett fra det som måtte være i h.h.t. allerede vedtatte (ikke gjennomførte) planer.

Sagt m.a.o. byggeforbud i fra randsonens grense og oppover.

Ingen nye skiløyper inn i villreinområde, kanskje noen inn i randsonen

Dette er hva grunneierne – og andre - i Ål må ta stilling til.
Aksepter man et byggeforbud fra randsonens grense og oppover ?
Er man villig til å avstå fra å kunne bebygge arealene i fremtiden, for å tilrettelegge for villreinen ?
Eller ønsker man å stå fritt til å kunne vurdere noe bygging i fremtiden ?

Om konsekvensene for villreinen står det fortsatt på s. 60;
En rekke ulike datasett, oppsynsrapporter, overvåkningsdata og GPS data viser at reinen i svært begrenset grad tar i bruk disse områdene, og det er også observert en nedgang fra den siste tiårsperioden sammenlignet med de to foregående i sone 1.

Ekspertene sier altså at til tross for at området har vært avsatt til villreinområde og randzone, så har reinen allikevel ikke benyttet seg av områdene.

På s. 62 konkluderes det med at;
Hovedkonklusjonen er at en utvidelse av Hemsedal skisenter ikke utgjør noen stor effekt på villrein, forutsatt god kanalisering og konsentrasjon av skiturister.
Utbyggingsområdet er lokalisert til et endefjell i et allerede marginalt område innenfor villreinområdet.

Område øst for Fanitullveien (som tilhører Hemsedal og Ål) ansees altså som marginalt.

Alle konklusjonene i konsekvensutredningen peker i retning av at man **bør** flytte grensen for villreinområde til Fanitullveien – eller evt. definere område øst for Fanitullveien som et område med kombinert formål, turisme, landbruk og villrein.

Derved står fremtidige generasjoner fritt til å avgjøre hvordan de best vil utnytte disse fjellområdene.

Videre ønsker vi å kommentere punkt 6.3 Retningslinjene for Regional plan for Nordfjella.

Vi kan ikke se at næringsutvikling får gode nok vilkår i retningslinjene og at vi er spesielt opptatt av dette i randsonen i vårt område.

Vi ønsker å komme med innspill til en del av paragrafene.

§ 1.3 Virkning av planen, og § 1.4 Videre planlegging og saksbehandling.
Det er bra at vedtatte kommuneplaner gjelder fram til rullering.

MEN vi er ikke fortrolig med at regional plan skal legges til grunn ved rullering av kommuneplanen.

Se § 1.1 **Formål:** *Formålet med planen er å sikre villreinen i Nordfjella tilstrekkelig leveområder og langsiktig gode livsvilkår, bidra til gode muligheter for næringsutvikling basert på naturressurser og bygdeutvikling i lokalsamfunnene rundt Nordfjella, og legge til rette for allment friluftsliv.*

Dette tar ikke hensyn til grunncieres bruk av sine områder i fjellet. Det skilles for lite på om vi er innenfor Nasjonalt villreinområde eller er i Randsonen. Ål har veldig mye randsone, som i dag har et aktivt støsliv og aktiv bruk av utmarka.

Vi er derfor redd for at ved rullering, så vil ikke våre næringsinteresser bli tatt nok til etterretning, og etter hvert som tiden går vil ting endres. Og vi må ikke være låst til hva som passer reinen i området. Landbruket er i stadig utvikling og det som i dag står i Landbruk Pluss og bruk av vår utmark til forskjellige næringsmuligheter vil kunne endres over tid.

Dette er ikke godt nok ivaretatt på flere punkter i retningslinjene.

Det står også i § 1.4 siste avsnitt at Villreinnemda og villreinutvalget SKAL høres ved saksbehandlingsprosessen.

Vi mener at også at den enkelt grunncier, grunneierlag, og støslaga, evt. turistbedrifter innen planområdet **må være** likestilte med de 2 første og få saker til høring før det fattes vedtak i slike saker. **Ellers blir det kun** reinens interesser som blir ivaretatt.

§ 2.1 Åpningstider:

Vi ønsker ikke at planen skal kunne stenge private sine næringsinteresser ved drifting av kiosker og overnattingssteder, da det går utover gårdens næringsinteresser / eller andre etablerte virksomheter. Se også under § 2.4 om å ta vare på og utvikle næring i området.

Hva dere gjør mot hoteller og DNT hytter m.m. kommer ikke fram her. **Skal Turistbedrifter** som er innenfor planområdet måtte stenge viss det kommer rein i deres nærområde ?. Det snakkes om reinen som reiselivsattraksjon i egen delplan og da virker det litt rart viss disse stedene skal stenge eller få begrensinger i sine åpningstider !.

§ 2. 4. Utmarksnæringer.

Veileder for Landbruk Pluss vil kunne endres over tid og vi ser en del utfordringer her.

Det står : *Innenfor hele planområdet kan bygninger og landbrukets utmarks næringer som inngår i plan – og bygningslovens landbruksbegrep oppføres (når det kan dokumenteres et næringsmessig omfang og behov).*

Vi krever at det som er satt inn i parentes () skal strykes. Vår næring endres over tid og det kan komme nye utfordringer og bruk av utmarka som vil være næring for grunneiere, men en kan oppleve at det ikke står godt nok definert i plan – og bygningslovens landbruksbegrep.

Retningslinjene skal ikke være til hinder for vedlikehold og/eller oppføring av nye nødvendige stølsbygg på stølene uavhengig av om det er drift eller ikke på våre landbrukseiendommer.

§ 2.5 Gjerder i utmark

I området øst for Fanitullvegen er det mye aktiv stølsdrift og beiting. Dette gjelder både innenfor Nasjonalt villreinområde og i Randområde. **I disse områdene er det uaktuelt – ett ikke tema** å ta ned gjerder i en eller annen form hvert år.

Det er for mye arbeide for bonden til at det kan gjøres hvert år. Det finnes heller ikke arbeidskraft å få leid til dette arbeidet, og **hvem skal betale det ?**. Vil i så fall grunneiere få dekke alle kostnader til jobben, og bytte av gjerdedeler som blir raskere utslitt en vanlig pga. at det tas opp og ned hvert år ?.

Vi kan heller ikke ha begrensinger i å sette opp nye gjerder i nevnte områder, viss det er behov for å ta vare på husdyra våre.

§ 3. Særskilte retningslinjer for ulike arealsoner.

§ 3.2 Randområder

Vi mener det er merkelig at randområdene i Ål og Hol kommune skal være så mye større en i resten av planområdet. Vi forstår at det var lett vint å legge de gamle grensene for reinen i dagens arealplan til grunn for denne planen. Vi stiller spørsmål ved utforminga av grensen, og på vilke faglig grunnlag de er lagt rundt våre stølslag.

Vi grunneierne i Ål kommune som er øst for Fanitullvegen og som har signert dette innspillet på vegne av våre eiendommer, stølslag og utmarkslag, **Mener** at Nasjonalt villreinområde (Mørke grønne på karte) må flyttes oppover / bakenfor alle stølsvollene i alle stølslaga fra Breastølen og ut til sør / vest for Grytingen i en linje som defineres om til randområde.

Se vedlagte kart med skravert område.

Helst ser vi at dagens randområdet øst for Fanitullvegen blir omdefinert til LNF område / kombinert område. Slik blir alle stølene i området utenfor planen. Dette vil ikke forringe drifta eller lage problemer for aktiv stølsdrift og nye utmarksnæringer.

§3.2.3 Veger.

Vi kan ikke ha begrensinger på når vi skal få lov til å brøyte vekk den siste snøfonna for å komme inn til stølene våre om våren.

Vi vil ikke ha begrensinger ved bygging av nye veier i randområdet, viss det er nødvendig ut fra drifta på stølen, eller ved nye utmarksnæringer.

§ 3.2.4 Utmarksnæring.

Det står at i randområdene kan en også få bygge for utmarksnæring som ikke inngår i plan og bygningslovens landbruksbegrep (jfr. Veileder T 1443 Landbruk Pluss) oppføres etter nærmere kommunal planavklaring og forutsatt at villreines arealbehov er ivaretatt.

Utmarksnæringer - tilleggsnæringer som er beskrevet i landbruksbegrep og Landbruk pluss kan endre seg over tid.

Samfunnet er i utvikling og alle ønsker mer tilrettelagte aktiviteter av alle slag. Det kan komme inn nye ting som ikke er beskrevet noe sted i dag, som kan bli ny form for næring for grunneierne. Men her går villreines arealbehov foran alt annet så vi kan møte på problemer selv om det ikke har vært mye rein i området og det er av marginal betydning for reinen.

Reiseliv – turisme – turistbedrifter.

I planens paragraf § 1.1 **Formål:** *Formålet med planen er å sikre villreinen i Nordfjella tilstrekkelig leveområder og langsiktig gode livsvilkår, bidra til gode muligheter for næringsutvikling basert på naturressurser og bygdeutvikling i lokalsamfunnene rundt Nordfjella, og legge til rette for allment friluftsliv.*

I dagens samfunn snakkes det stadig om viktigheten av fysisk aktivitet og en ser på det tilrettelagte friluftslivet som viktig. Dette fører til at vi trenger mer og lengre løyper både sommer og vinter i området.

Planen ivaretar ikke turisme / turistbedrifter og allment friluftsliv i området. Området er et stort rekreasjonsområde for allment friluftsliv og dagens hytter i Ål, Gol og Hemsedal kommune. Det **bør ikke** være restriksjoner for tilrettelegning av skiløyper, stiger og sykkelstiger i området øst for Fanitullvegen som betyr svært lite for villreinen ut fra rapporter som **Nina** har utarbeida i planprosessen. Nemdte aktiviteter her vil gi mindre trafikk / press i sentrale villreinområder.

I området øst for Fanitullvegen har det ikke vært rein de siste 25 årene. Sist det var rein i området var det på grunn av stor invasjon av rein fra Hardangervidda.

Skulle det komme rein i området kan nemdte aktiviteter stoppes på kort varsel.

Vi har de samme restriksjonene i vår del av planområde uten reinsdyr som i de sentrale områdene i Nordfjella.

OPPSUMERING:

Vi vil ha grensa for Nasjonalt villreinområde bak alle støslaga, se vedlagte kart.

Vi ønsker at dagens randområdet øst for Fanitullvegen blir omdefinert til LNF / kombinert område.

Vi ønsker ikke at Reinen skal kunne ta over styringa av hva vi som grunneiere kan gjøre på våre støler og sameier i dag eller i fremtiden. Samfunnet er i stadig endring og nye aktiviteter og næringer vil komme.

Vi må få bruke reinen som reiselivsopplevelse og ta med folk inn i området, servere de tradisjonskost og overnatting hele året.

Planen må ikke være til hinder for å ivareta eller bygge nye bygg for å kunne drifte våre eiendommer i fjellet.

Et villreintrekk ved Flævannsdammen som er nemdt i planen / karte eksisterer ikke. Trekket er avkrefta i brev fra leder i villreinutvalget for Nordfjella V/ Lars Nesse i 1997. Det kommer eget innspill fra grunneier i Beihovd-Fagerdalen / Flævassdammen om dette trekket. Se vedlegg skriv fra 1997

Vi forventer at villreinstammen blir forvaltet ut fra en fornuftig forvaltningsplan og at det er beite / næringsgrunnlag til dem. En må ikke få problemer med intensjonen i § 1.1 på kort eller lang sikt. Dette må også gjelde for tilstøtende villreinområder (eks Hardangervidda).

Med vennlig hilsen.

Odd Jøran
For Opheim Utmarkslag

Sverre Haugen
For Nordre Opheimstølan

Ole Hefte
For Nystølan

Ola Skotte
For Tjukkekjørr - Medhus - Kolsrudstølan

Inge Ragnar Gæstland
For Bjødnastølan

Per Juar Størlin
For Gravarstølane

Kjell Torpe
For Nørdre Vøleli

Ole Vidar Braheg
For Syningen

Inge Ragnar Gæstland
For Tøtøpo Utmarkslag

Kai Stein
For Votndalen og Liagardsåsen Utmarkslag

Stenar Skjolden
For Nystølan og Trettestølan Sameige

Sverre Skjolden
SVERRE SKJOLDEN
Deleiere i Kråkhamar og Blåbergji Sameige

Nils Trygve Guldokh
For Beihovd Fagerdalen

Ola Hefte
For Søre Opheimstølan

Tore Haugen
For Breidset

Svebjørn Gøthe
For Hovdestølane

Nils Ole Svengjerd
For Gaurhovdstølane

Martin Størdal
For Nystølan

Bobbe B. Bråbakken
For Søre Vøleli

Ole Svengjerd
For Påset

Ove Thorskaug
For Solhovdstølan

Einar Mællhus
For Tormodset Sameige

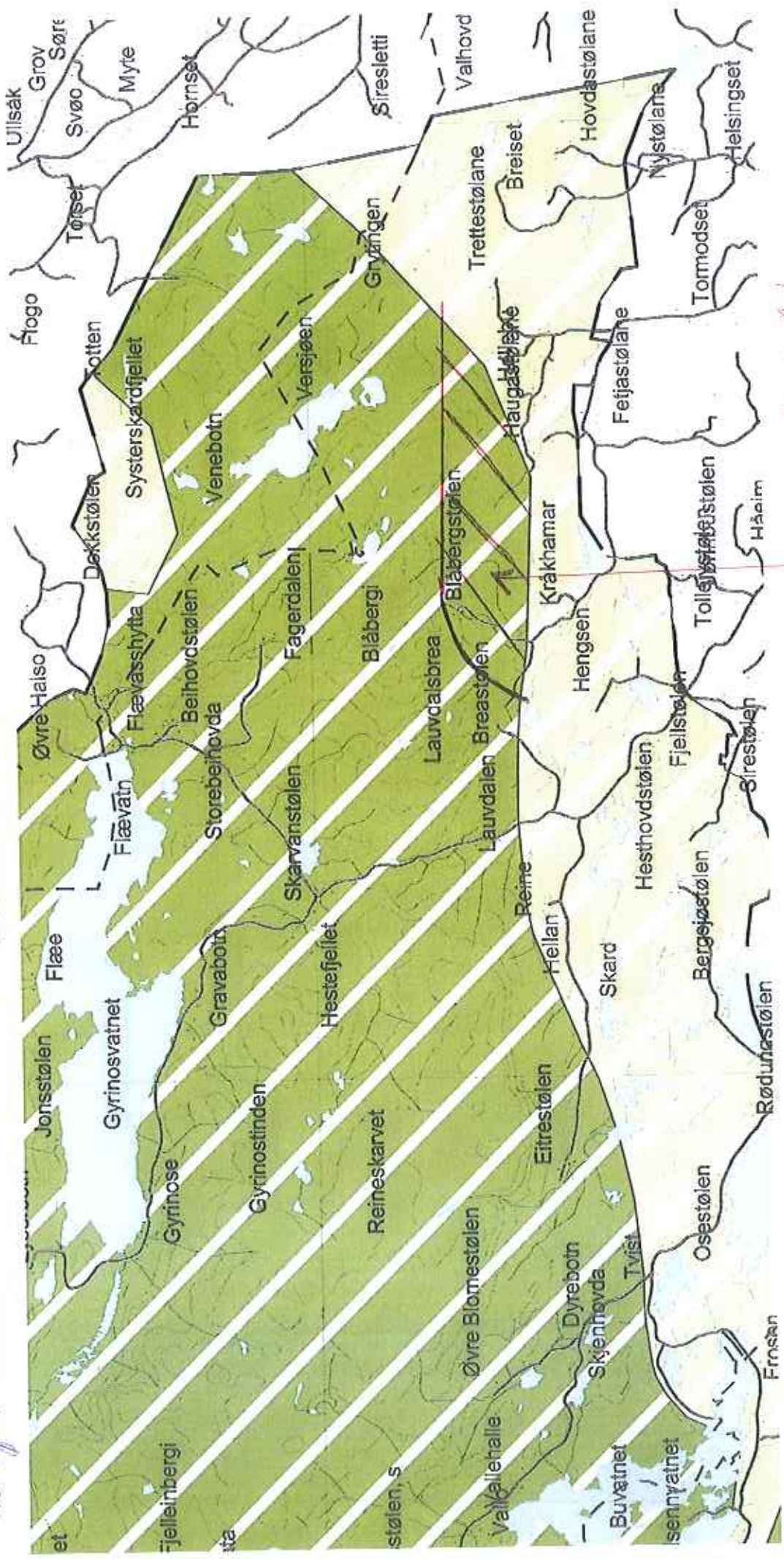
Torbjørn Thors
For Hellebu Sameige

Nils P. Røen
For Haugestølan Sameige

Helge Skjolden Tredø
For Fekjastølan Sameige

Vedlegg
 innspill fra grunneiere i
 AL og Hemsedal kommune!

Område i AL kommune / stedslag som brukes uordfinert til
 Randområde.

Spavent område!
 Uordfinert til Randområde

Villreinutvalet for Nordfjella

Nils Trygve Gjeldokk

3570 Ål.

Ang. villreintrekk ved Flævannsdammen.

Viser til telefonsamtale angående villreintrekket ved Flævannsdammen som er innteikna på kart som ligg ved planen om «Inngrep og forstyrrelser i Buskeruds villreinområder (1986)»

Dette trekket er ødelagt på grunn av inngrep som allereie er gjort i område. På forvaltningskartet for Nordfjella som er under arbeid er dette teke bort.

Område ligg nært svært sårbare vinterbeite områder til villreinstamma i Nordfjella, og med ein stadig aukande aktivitet i dette området blir vinterbeita meir og meir oppdelte. Ei eventuell tilrettelegging av meir aktivitet, ein tenkjer her på nye hyttefelt, løyper, etc. vil det føre til endå meir aktivitet innover i fjellet, som igjen vil virke negativt på reinens bruk av området.

Dersom ein tilrettelegg for aktivitet i eit område vil det også framtvinge fleire behov, og ein er inne i ein «vond sirkel» der villreinen blir heilt utpressa, ikkje berre frå dei utbygde områda, men også for tilkomsten til brukande beiteområder.

Steinklepp 13 mai 1997.

Med helsing

-leiar-

INNSPILL TIL KOMMUNPLANUTVALGET I ÅL
SITT MØTE 18.03.13
SAK: REGIONALPLAN FOR NORDFJELLA OG
RAUDAFJELL VILLREINOMRÅDE.

Det vises til tidligere innspill i saka fra flere grunneierlag i Ål kommune.

Kommunestyre i Hemsedal fatta den 07.03.13 følgende vedtak;
Hemsedal kommunestyre tek førebels planmateriale for Regional plan for Nordfjella og Raudafjell villreinområde til orientering.
Kommunestyret ber om at forslaget til differensiert bruk av området aust for Fanitullvegen vert teken inn i plana .

Det anmodes om at kommuneplanutvalget i Ål støtter vedtaket i Hemsedal og vedtar det samme for den delen av område øst for Fanitullvegen som tilhører Ål.

Det er klart mest praktisk for alle interessegrupper i Nordfjella at det gjelder samme regler på begge sider av kommunegrensen.

Det er naturlig å se på og behandle område øst for Fanitullvegen som ett område.

Mvh.

For Støls / Grunneierlaga som sendte inn innspill den 26.02.12.

Se vedlagt liste.

For alle

Botolv B. Bråtalien

Sverre Skrindo, Sign

Kai Stein, Sign

STÅLS/GRUNNEIERLAG, BREV FRA
26/2-2012

Med vennlig hilsen

Ole H. Hø
For Ophcim Utmarkslag

Sverre V. Jørgensen
For Nordre Ophcimstølan

Odd John
For Nystølan

Ole Skotte
For Tjukkekjørr - Medhus - Kolsrudstølan

Lage Pagnus Gæsternel
For Bjødnastølan

Per Jørg Støstien
For Gravarstølane

Hyll Torpe
For Nørdre Voleli

Olav H. L. L. L. L.
For Syningen

Lage Pagnus Gæsternel
For Torpo Utmarkslag

Kar Stein
For Votndalen og Liagardsåsen Utmarkslag

Hallgrim V. Jørgensen
For Nystølan og Trettøstølan Sameige

Sverre Skjold
For Kråkhamar og Blåbergji Sameige

Ole Høtte
For Søre Ophcimstølan

Carl Erik L. L. L.
For Bredset

Sigbjørn Gæsternel
For Høvdstølane

Nels Ole Svendsgård
For Gaurhovdstølane

Martin Stødal
For Nystølan

Bobo B. Bratlien
For Søre Voleli

Ole Svendsgård
For Pålset

Ove Thonhang
For Solhovdstølan

Einar Medhus
For Tormodset Sameige

Torstein Thøen
For Hellebu Sameige

Ketil Røn
For Haugestølan Sameige

Hakon Bergsgaard
For Fekjastølan Sameige

Att.: Reidun Aaker

INNSPILL TIL ÅL KOMMUNE I ANLEDNING "FORSLAG TIL REGIONAL PLAN FOR NORDFJELLA"

1. Saksbehandling/prosess,

Som grunneiere i Ål mener vi at vi ikke har blitt godt nok varslet om forslaget til Regionalplan for Nordfjella. Alle grunneiere burde vært tilskrevet spesifikt. Man kan ikke foreslå tiltak på annenmanns eiendom – uten å varsle vedkommende. Vi skulle ha fått komme med våre synspunkt på et tidligere tidspunkt – før Ål kommune ga sin høringsuttalelse til planprogrammet. Ål kommune skulle ha protestert da styringsgruppa den 22.08.11 etter ønske utelukkende fra Nordfjella og Fjellheimen Villreinnevd, vedtok å utvide hensynssonen/utredningssonen østover i Ål kommune. Dette var en utvidelse som gikk lengre innover i vårt område enn det fagfolkene bak planprogrammet opprinnelig hadde foreslått. Det har m.a.o. vært faglig uenighet om hvor langt villreinområde bør strekke seg østover.

2. Villreinen bruker ikke – og trenger ikke – våre områder.

Miljøverndepartementet skrev i brev av 12.04.07 at "villreinens leveområder skulle sikres", Se planprogrammet s. 4.
Det betyr at man med planen ikke behøver å legge til rette for nye mulige leveområder. Det er dagens leveområder som skal sikres.

I NINAs rapport nr. 634 som ligger til grunn for planforslaget, heter det;
"Området ved og ikring både Reinskarvet og Hallingskarvet er særskilt lavrike (nedbørfattige) område og skulle potensielt sett vore av dei betre og mest brukte vinterbeiteområda i Nordfjella. Både oppsynsrapportene, overvåkningsdata og data fra GPS-merka dyr viser at så ikkje er tilfelle og at reinen har berre i svært avgrensa grad brukt desse områda".

Se NINA rapport nr. 634, s. 58 og 59 (figurene 35 a og b), jfr. s. 40 og 41 (figurene 17 og 18). Antallet observasjoner av villrein er i følge rapporten også klart mindre i Ål kommune enn f. eks. i Aurland og Lærdal. Se rapportens s. 22, figur 4

Konklusjon:

De østlige områdene av Nordfjella i Ål kommune, har m.a.o. vært svært lite brukt av villrein så lenge det er foretatt vitenskapelige undersøkelser.

Den samme rapporten slår fast at villreinstammen har økt i antall dyr de senere år – men at dyrene altså for det alt vesentlige oppholder seg i det vestlige område i Nordfjella.

M.a.o. stammen har tilfredsstillende levkår vest i Nordfjella – og det er disse områdene at levkårene må sikres.

Vår konklusjon:

Stammen trenger ikke å utvide område sitt i øst for å leve videre.

Når områder i Ål i NINA rapporten er merket som "fokusområde nr. 5", er det ikke fordi område er viktig for villreinen i dag. Fokusset går på at det er svært mye aktivitet i område som gjør at område av den grunn er lite attraktivt for villrein. Skal villreinen benytte dette område – er det altså mange andre interesser som i så tilfelle må vike først. Området er sagt på en annen måte, svært problematisk å øremerke for villrein. Det er årsaken til at det er betegnet fokusområde.

Vi mener det ikke er nødvendig eller riktig å tilrettelegge for villrein på områder som allerede er mye brukt av folk i distriktet. Ål kommune har ingen plikt til å være med å **utvide** villreins territorium på bekostning av innbyggernes interesser.

Til tross for alle disse fakta, er så mye som ca. 110.000 nye dekar i Ål kommune nå foreslått båndlagt som utvidet hensynssone for villrein.

I området ligger stølsgrender, oppdyrkede arealer, fritidsboliger, veier, skiløyper, badeplasser osv.

3. Hva kommer den foreslåtte utvidede hensynssonen til å innebære / medføre ?

For å få vite hva det kommer til å innebære konkret at områder blir øremerket som villreinsoner eller hensynssoner for villrein, kan man se lese i den allerede vedtatte Regionale planen for Hardangervidda.

Det er grunn til å forvente at planbestemmelsene (bruksbegrensningene) for Nordfjella villreinområde vil bli omtrent som for Hardangervidda villreinområde.

I så fall vil det få store konsekvenser.

Konsekvenser for støsliv og landbruk i vårt område.

Innenfor hensynssonen øst i Ål, er det et aktivt støsliv med melkeproduksjon, grasproduksjon og beiting. Nærmere bestemt er det i område over 20 berørte støslag – og minst 16 støler som drives aktivt med levering av melk sommerstid. På ca. 100 støler beites det – og det foregår grasproduksjon. Utviklingen gjør at størrelsen på buskapen øker. Det gjør også at behovet for mer areal til landbruksformål i dette område øker. Også veinettet mellom stølene må opprettholdes og sannsynligvis utvides, for å få til en mer effektiv transport av melk osv. Denne stølstriften representerer en stor verdi for den enkelte bonde og for folk i bygda. Mange bønder har i de senere år investert store beløp til opparbeidelse av veier, inngjerding, strøm, vann osv. på disse stølene for å bedre driftsforholdene.

Dersom disse stølsområdene blir liggende innenfor hensynssonen for villrein, frykter vi at vi ikke lenger kan bruke maskiner som vi vil, at vi ikke får gjerde inn våre områder, at vi ikke får bygge det vi trenger til stølstriften eller annen næringsvirksomhet knyttet til våre eiendommer innover i fjellet for å få til en god utnytting av utmarksressursene. Det kan føre til at det blir meget vanskelig å opprettholde stølstriften osv. og store investeringer som er gjort – kan være helt bortkastede.

Konsekvenser for friluftslivet i vårt område

"Trekanten" mellom Nordbygdene i Ål og Hemsedal er et svært viktig område for friluftsliv. Mange fastboende – og enda flere turister – har dette fjellområde som sitt naturlige utfluktsted. Ikke noe annet sted rundt Nordfjella villreinområde, er befolkningstettheten så høy. Både i Ål, på Gol og ikke minst i Hemsedal er det allerede bygd mange boliger og fritidsboliger som naturlig vil legge sine utflukter og friluftaktiviteter til akkurat denne "trekanten" mellom Nordbygdene og Hemsedal. Ikke fra noen kant er det mer enn et par mil inn til midten av trekanten, altså en "passelig" ski eller sykkeltur.

Innenfor denne trekanten er det etablert et flott løypenett og det er mange fine sykkelveier. Selv om man skulle ørmerke "trekanten" som villreinområde, er det ingen grunn til å tro at reinen allikevel vil ta område i bruk.

Til det er det allerede for stor aktivitet i område til at villreinen vil trives der.

"Trekanten" er et svært viktig rekreasjonsområde for mennesker.

Det viktigste Ål kommune har å tilby alle dem som ønsker å tilbringe fritiden sin her, er tilgangen til snaufjellet med fine langrennsløyper og bra sykkelmuligheter. Ål kommune kan til forskjell fra Geilo og Hemsedal, f. eks. ikke tilby store alpinanlegg m/ tilhørende sentrumsattraksjoner. Fjellet er det vi har å by på.

Når tregrensa i tillegg hele tiden kryper oppover trenger vi denne "trekanten" av fjellområdet til folk.

Vedtar man noe som gjør at det blir vanskelig for folk å bruke fjellet fritt – eller for oss å henge med på utviklingen f. eks. med å lage enda bedre løypenett, kiosker og lignende, så vil Ål kommune tape i konkurransen om turister og hyttefolk.

Også for oss fastboende er mulighetene for friluftsliv svært viktig å ta vare på.

Det vil derfor ha negative konsekvenser for mange mennesker om denne "trekanten" skal være en del av villreinområde.

Konsekvenser for byggenæringen/næringslivet for øvrig i vårt område.

Innenfor den foreslåtte utvidede hensynssonen er det i følge kommuneplanens arealdel avsatt områder til hyttebygging. Konkret er det i område rundt Synningen planlagt bygget 200 hytter, som vil kunne tilføre næringsdrivende i Ål kommune en inntekt på fra 400-600 millioner – eller når hyttene er ferdig bygget anslagsvis kr. 10 – 12 ekstra millioner hvert år. I kommuneplanen sies det generelt at "hyttebygging bidreg til næringsutvikling både i utbyggingsfasen og etter at tomtene er utbygd.

I følge Prognoseresentret for byggebransjen så utgjør hyttebygging ca. 50 % av all byggeaktivitet i Ål kommune. Å båndlegge disse områdene for villrein, vil sannsynligvis føre til en halvering av all byggeaktivitet i kommunen, samt 0 vekst i lokalsamfunnets inntekter fra hyttefolket.

Hvis nye fritidsboliger i Ål vil måtte bygges utenfor den nå foreslåtte hensynssonen for villrein – dvs. langt nede i bygda – kommer folk til å bygge fritidsboligene sine i andre kommuner.

Ål har til forskjell fra Geilo og Hemsedal ikke noe stort skisenter eller sentrumsbebyggelse som gjør at det er noen interesse for å bygge nye hytter nede i bygda.

Det som gjør Ål attraktiv som hyttekommune, er tilgangen til snaufjellet med gode muligheter for langrenn, sykling og turgåing.

Vi kan derfor ikke ha en villreingrense som tvinger alle menneskelig aktivitet ned i skogen.

Uten fremtidige seterdrift, inntekter fra hyttebygging og hytteutleie, samt fra hyttefolket generelt, blir det vanskelig å overleve som bonde i Ål.

4. OPPSUMMERING OG FORSLAG TIL VILLREINGRENSE I VÅRT OMRÅDE.

Det er etter vår vurdering ingen vits i å ørmerke områder som allerede er tatt i bruk av mennesker, som hensynssoner for villrein.

NINA rapporten viser at villreinen holder seg unna befolkede områder uansett.

Villreinen kommer ikke fordi om et område stemples som villreinsone.

Alle som i dag bruker de områdene som er foreslått merket som hensynssoner må evt. jages bort – før villreinen – i så fall vil ta områdene i bruk.

Vi går ut i fra at Ål kommune ikke ønsker å jage folk (bønder, fastboende og hyttefolk) ned fra fjellet.

Derfor foreslår vi – og forventer at det blir bestemt – en villreinsone som ikke omfatter områder som allerede er tatt aktivt i bruk av mennesker.

Konkret mener vi det er mest hensiktsmessig at villreinsonen (både den røde og den svarte streken) følger veien over fjellet mellom Leveld og Hemsedal. Se vedlagte kart. Denne veien er et naturlig skille mellom de områder som i dag brukes aktivt av folk i bygda – og de områder det kan være naturlig at villreinen får utnytte alene i fremtiden. "Trekanten" utgjør bare en liten "snipp" av hele Nordfjella villreinområde – og er derfor av marginal betydning for villreinen - om i det hele tatt av noen betydning. Vårt forslag innebærer at villrein får 2,4 % mindre areal å boltre seg på i Ål, sammenlignet med hva den har i dag.

Før folk derimot er "trekanten" av stor økonomisk og menneskelig betydning. Det vil slik vi ser det, være en fordel både for villrein og mennesker å samle/konsentrere næringsvirksomhet og friluftsliv i dette begrensede område, i stede for å spre enkelttiltak over et større område. Å legge til rette for næringsvirksomhet og friluftsliv innenfor denne "trekanten" vil også være svært miljøvennlig i et større perspektiv, fordi mange mennesker har kort og lett tilgang til område. Folk kan gå og sykle fra sine hus og hytter og inn i område, fra flere kanter.

Selv om område øst for veien mellom Leveld og Hemsedal holdes utenfor villreinområde, så er vi selvfølgelig inneforstått med at dersom det mot all formodning skulle komme noe villrein inn i område noen gang, så skal vi i så fall ta fullt hensyn til reinen i en slik situasjon. Den forpliktelsen antar vi vil gjelde over alt i Norge, dersom det plutselig dukker opp beskyttelsesverdige arter.

Ål kommune bør sette bondenes og sin egen innbyggers interesser, foran villreinenes interesser – og ta til orde for at villreingrensa (både den røde og den svarte) skal følge veien mellom Leveld til Hemsedal.

Med vennlig hilsen

Olav H. Helle
For Opheim Utmarkslag

Sverre Jørgensen
For Nordre Opheimstølan

Odd John
For Nystølan

Olav Sævi
For Tjukkckjørr - Medhus - Kolsrudstølan

Ingve Ragnar Gæstemeel
For Bjødnastølan

Per Jørg Støstien
For Gravarstølane

Hyll Torpe
For Nordre Voleli

Olav Kåre Langeland
For Syningen

Ingve Ragnar Gæstemeel
For Torpo Utmarkslag

Kari Stein
For Votndalen og Liagardsåsen Utmarkslag

Hållgrinn Vjenset
For Nystølan og Trettestølan Sameige

Sverre Skjold
For Kråkhamar og Blåbergji Sameige

Olav Helle
For Søre Opheimstølan

Arvid Jørgensen
For Breidset

Sigbjørn Grotne
For Høvdstølane

Nils Ole Svendsgård
For Gaurhovdstølane

Martin Støedal
For Nystølan

Bobbe B. Bratfellen
For Søre Voleli

Olav Svendsgård
For Pålset

Ove Thorsvang
For Solhovdstølan

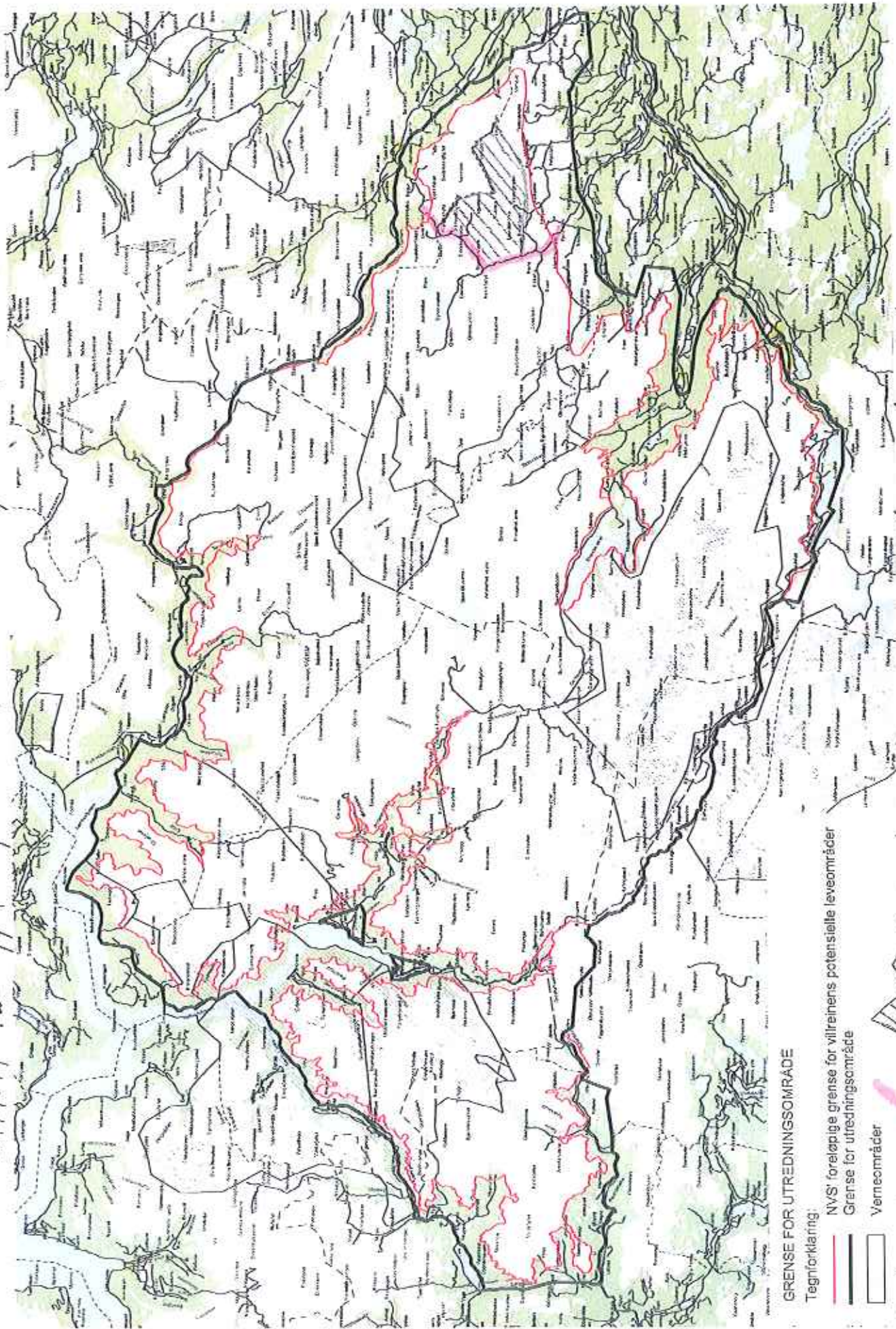
Einar Medhus
For Tormodset Sameige

Torstein Thoen
For Hellebu Sameige

Kjell Røien
For Haugestølan Sameige

Hakon Bergsgard
For Fekjastølan Sameige

KART, Vedlegg fra grunnlovs, Voterdalen, Biagardane, opheim, mykingen område.

 = Dagens næringsområde villirensområde i vårt område.
 = Rose stred = vårt forslag til ny villirensområde.

Regionalplan for Nordfjella Villreinområde

Randsone øst (Området øst for veien mellom Flævann og Leveld, Fanitullveien)

Dette område har alle forutsetninger for å kunne fungere godt som et kombinert område både for villrein, landbruks- og friluftsførmål

- Et fremtidig friluftsfø- og aktivitetsområde
- Et område for tradisjonelt landbruk, seterdrift og stedbunden næring.

Begrunnelser for en randsone med kombinert bruk:

- Randsone øst er i dag og har vært i flere tiår et meget marginalt område for villrein. Flere rapporter som har fått utredet ferdseis-, beite- og kalvingsanalyser viser dette.
- Randsonen utgjør 2-3 % av det samlede areal for Nordfjella Villreinområde
- Dette område vil kunne fungere på samme måte som f.eks. det kombinerte området ved Maurset/Sysen i Hardangervidda Villreinplan.
- Det er ikke observert villrein øst for Fanitullveien siden midten på 80-tallet, siste observasjon av en mindre flokk var for 25-26 år siden.
- Område er omkranset av fastboende, fritidsbebyggelse og reiselivsbedrifter i Hemsedal, Gol og Ål
- Befolkningstettheten rundt dette området er mye større enn rundt noen annen del av Nordfjella.
- Det er lett tilgang til området fra 4 kanter – Hemsedal, Nordbygdene/Torpo i Ål, Gol og Fanitullvegen, noe som gjør området godt egnet til å utvikle et meget variert og attraktivt løypenett uten at det kommer i konflikt med villreinens interesser. Muligheter for rundturer og turer med forskjellig start og mål.
- Et begrenset område som vil kunne brukes av mange.
- Klimaendringer med snøfattige vintre gjør at man vil trenge område til skisport i fremtiden.
- Det er aktiv seterdrift i område – kan utvikles videre – og gjøre område mer attraktivt også sommerstid.
- Etablerte beiteområder for sau i Fødalen og ved Flævann.
- Meget godt kundegrunnlag i de nærmeste tilstøtende områdene - for alle typer gårds- og seterturisme – og alle typer opplevelser i fjellet.
- Fremtidige reiselivsaktiviteter bør konsentreres i dette område hvor «infrastrukturen» allerede er på plass, fremfor å spres utover større fjellområder.

- Et svært viktig argument er at alle undersøkelser viser at menneskelig ferdsel i fjellet kan styres. Der det legges til rette med stier, skiløyper osv der ferdes folk. Randsone øst er i så måte allerede noe tilrettelagt for friluftsliv, men det kan også utvikles. Ved en videreutvikling her vil en kunne «spare» andre langt mere viktige områder for villrein for mye menneskelig ferdsel.
- Det er vanskelig, og heller ikke ønskelig, å holde folk borte fra friluftsliv i fjellet. Fra befolkningsområdene rundt vil det være enkelt å styre den menneskelige ferdsel dit det er mest ønskelig ut fra villreinens interesser.
- Hvis villrein skulle bevege seg inn i Randsone øst vil det være en grei sak å redusere tilrettelegging for menneskelig ferdsel ved å stoppe oppkjøring av skiløyper.
- For å spre kunnskap til mange om villreinen og den leveområder kan det f.eks. etableres villreininfo langs med Fanitullvegen – som et «utstillingsvindu» for den villreinen som oppholder seg inn i fjella lengre vest. Det kan være en attraksjon - og et bidrag til å gjøre nye generasjoner og folk fra andre land kjent med villreinen.
- Reiseliv er den største næringen for hallingdalsregionen og med sine ringvirkninger for kommunene helt avgjørende for sysselsetting og bosetting.
- En mulig framtidig utvidelse av Hemsedal Skisenter bør også være en del av grunnlaget for å vurdere Randsone øst som et kombinert område.
- Hallingdal er landets største reiselivsregion målt i antall gjestedøgn.
- Hovedgrunnlaget for reiselivet i regionen er de meget gode naturgitte forutsetninger med attraktive fjellområder, vann, elver og daler.

Randsone øst = et naturlig samarbeidsområde for villrein, landbruk og friluftsliv.

Vi mener at når alle interesser her setter seg sammen og finner løsninger på hvordan dette område kan fungere som et kombinert område vil det også tjene villreinens interesser. Menneskelig ferdsel kan enkelt styres og organiseres til den kanskje minst viktige delen av hele Nordfjella villreinområde.

Vennlig hilsen

Nærings- og landbruksinteresser i Hemsedal og Ål.

Hemsedal: Trond H Østby, Ola Lien og Odd Holde

Ål: Botolv Berg Bråtlien, Odd Jorde, Kai Stein og Sverre Skrindo

Hallingdal Reiseliv: Ragnhild Kvernberg, styreleder

Vedlegg:

- Vedlagt kartutsnitt med forklaring viser Randsone øst definert i Kommuneplanene for Hemsedal og Ål og er det som går under begrepet 1998-grensen.
- Vedlagt er også en presentasjon av reiselivets omfang og betydning for hallingdalsregionen. Utarbeidet av RcPlan AS v/Ragnhild Kvernberg.

Herman Rabbestøl
Rabbestølvegen 141
3577 Hovet

Regionalplan For Nordfjella
Buskerud Fylkeskommune
Postboks 3563
3007 Drammen

Buskerud fylkeskommune	
Sentraladministrasjon	
10 5251	
04 DES 2013	
718	
EKO	

25.11.2013

Angående regionalplan for Nordfjella

Regionalplan for Nordfjella er imot all utvikling, og den tar ikke hensyn til tidligere bruk av området. Det blir store konflikter for jordbruk og turisme.

Jordbruk er en stor ressurs for mange her. Matproduksjon er meget viktig, fjellareal og beiteområder er òg en viktig ressurs.

Konflikt med turisme, hyttetomter, skiløyper. Økonomisk er turisme meget viktig.

Det har vært drevet tamreindrift i kommunen i flere hundre år. I vår familie har det vært tamreinsinteresser i flere lag i tre generasjoner. Pr i dag har vi aksjer i Østre Hol Tamreinlag.

Planen vil hindre utnyttelse av beitebruk og utbytte på tamreinsaksjer.

Det må tas hensyn til bygdefolk, så de ikke blir sittende som husmenn på egen grunn.

Herman Rabbestøl
Rabbestølvegen 141

KNUT SLETTO

3577 HOVET

Regional plan for Nordfjella
Buskerud Fylkeskommune
Postboks 3563
3007 Drammen

HØRINGSUTTALELSE FOR REGIONAL PLAN FOR NORDEFJLLA FRA ØSTRE HOL TAMREINL

Tamrein og villrein er i utgangspunktet samme dyr. Tamreinen er ikke fullt domestisert. Derfor blir det helt riktig å kalle all rein i Norge som ikke blir systematisk gjett for *blandingsrein*. I lista over domestisering av dyr er ikke rein oppført. Det vil si at tamrein heller ikke er helt tam.

Blandingsrein har jevnlig tilsig av tamrein på forskjellige måter. Det blir kjøpt og satt ut for å etablere helt nye stammer, eller for å supplere eksisterende stammer. Der det er tamrein uten naturlige skiller, kommer det til rømt tamrein.

I Nordfjella og på Hardangervidda har blandingsreinen vært helt utrydda flere ganger, både på 1800- og 1900-tallet. Her er hele stammen i dag rømt tamrein. Det var gjerne flere tamreinlag i hver kommune rundt Hardangervidda og i Nordfjella. Dagens stamme i Nordfjella får påfyll fra Filefjell Reinlag, ca. 170 dyr i 2011, og rein fra Nordfjella trekker over til Hardangervidda. Jeg viser i denne forbindelse til "Villreinen 1998" side 17 og 18, der Trygve Haug og Anders Nesse forteller om oppstarten og de første åra til *Nordfjella villreinområde*.

Trygve Haug forteller:

-Utover på 50-tallet var det blandingsrein vi jakta på, men kvotene var små. Helt nede i 6 dyr for almenningen i Ål. I 1956 var den første viddareinen (rein fra Hardangervidda) på besøk i Nordfjella. Da jeg så dem, tenkte jeg med det samme; at her hadde dem de buført geitene tidlig denne våren! Men etterhvert ble jeg klar over at det var viddarein vi hadde fått - de var adskillig mørkere i pelsen enn vår rein, og mye mindre.

Det er lett å forstå hvorfor konklusjonen må bli at den omtalte reinen ikke er noen truet rødliste-art: Det er mange millioner av arten!

Hvis forslaget til grenser i planen skulle bli vedtatt, må det også blandes inn skogsrein. Jeg vil her foreslå finsk skogsrein. Men det vil jo legge beslag på området til elg, hjort og rådyr som også er truet av vårt samfunn.

Blandingsreinen har for store rettigheter i Regional plan for Nordfjella. Det fører til at man får et så betydelig vern når det gjelder rein i Nordfjella at det går på bekostning av andre interesser. Det dreier seg om næringsinteresser innen jordbruk, turisme, tamreindrift og annen næring. Man er dårlig tjent med en plan som fungerer som en hemske på annen næringsutvikling. Dette er et problem som utkantkommunen Hol burde ha vært spart for, der

bosetting og opprettholdelse av folketallet burde være en uttalt målsetting.

Regional plan for Nordfjella er i mot all utvikling og den tar ikke hensyn til tidligere bruk. Her kommer konfliktpunktene med jordbruk, turisme, tamreindrift og annen næring til sync. Hol er jo en tamreinskommune med mange tamreinselskap fram til 1960, tamreindrift som la grunnlaget for for dagens blandingsrein i Nordfjella og på Hardangervidda. Og så får man en så stor interesse i noen tusen dyr som produserer noen få kilo kjøtt fordelt på en rekke kommuner og 7 fylker rundt Nordfjella og Hardangervidda. Dette er jo bare noe vi kan tillate oss så lenge andre land som sulter ikke har råd til å kjøpe de landbruksvarene som vi importerer.

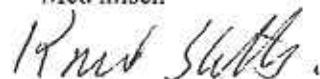
I tillegg til å være utviklingshemmende, tar planen sikte på å styre og diktere betingelsene for en rekke andre aktiviteter. Er det noe vi grunneiere er opptatt av så er det å unngå å bli påført ytterligere handlingslammende tidsforbruk på grunn av slike planer!

Til slutt noen opplysninger om de eiendommer jeg har tilknytning til i egenskap av fullmektig for boet etter Ole Sletto:

Urundstølen gnr. 40 bnr. 1 og 2 har det aldri vært søkt om fellingsløyve for rein for noen gang. I Kvannedalen gnr. 40 bnr. 1 og 2 har det vært løyvetildeling, men ikke felt dyr siden Østre Hol Tamreinlag A/L beitet der, og det ble skutt umerka dyr i flokken. Og nå blir tildeling ikke benyttet. Flyom gnr. 40 bnr. 22 er det løyvetildeling på, men ikke felt dyr siden 1993. Disse eiendommene blir i dag brukt til tradisjonelt jordbruk, det vil si fiske, sau- og hestebeite, og når dette igjen er på plass etter ny oppstart - tamreindrift - samt eventuelt stølsdrift. Dette vil med føre til økt bruk av driftsmidler som vann, avløp, stølsbuer, fjøs, gjeter/fiskebuer, vindmølle for produksjon av strøm eller vannkraft, veier, gjerder både på Flyom og Kvannedalen med mer. Med den klimaendringen vi har vil det også bli aktuelt å dyrke gras. Til Riskevann gnr. 30 bnr. 27 tilhører det 2 fiskebuer som trenger vedlikhold, utvidelse er nødvendig for å følge med tiden og for å gjøre en god drift.

Hvis Regional plan for Nordfjella blir vedtatt blir det lagt så store begrensninger på bruken, ikke minst sett med arbeidstilsynets krav til HMS, at all drift må opphøre. Konklusjonen må være at staten betaler for områdene ved kjøp eller årlig erstatning.

Med hilsen

49

Regionalplan for Nordfjella
Buskerud Fylkeskommune
Postboks 3563
3007 Drammen

Buskerud fylkeskommune	
Sentraladministrasjonen	
10	5251
04 DES 2013	
718	
EKO	

Hovet 26.10-13

Innspill til Regionalplan for Nordfjella.

Vi i Urevassbotn AS har vårt område innenfor verneområde. Vi har i generasjoner bevart området til beste for dyr og folk uten verneplan. Slik kunne det ha fortsatt.

Med verneplanen blir det konflikter.

1. Primærnæring ; Vi leier ut til sauebeite, Dette er bøndene avhengig av. Nå må det søkes om løyve til å sette opp gjerde, søke om å frakte saltstein inn i området med skuter. Med mulighet for å få avslag som vil føre til merarbeid. Anke m.m. Vi verdsetter høyt å nytte fjellbeite. Sau er en viktig matresurs.

2. Tamrein. Vi har aksjer i Øystre Hol tamreinlag. Det blir ikke mulig å starte opp tamreindrift. Villrein stammer jo fra tamrein. Villreinsnemda har for stor makt. Vi er imot bruk av helikopter og skuter til "forskning". Det stresser reinen og det blir ofte gjort like før kalving. Uforstand.

3. Turisme ; Det må søkes om å merke skiløyper, frakt av nødvendig utstyr med skuter, ved eksisterende hytter blir det problemer å få vedlikeholdt som vil føre til at hus forfaller.

Det blir mye tid som går med til papirarbeid. Ofte blir det avslag som igjen skaper merarbeid , vi blir avspist av ubrukelige byråkrater. Vi må få bruke tida vår til produktivt arbeid. Det er slutt på den tida da vi står med lua i hånda og tigger. Vi bygdefolk vil ikke bli husmenn på egen grunn.

Før Urevassbotn AS

Guro Villand
Guro Villand (formann)

Østre Hol Tamreinlag
v/Knut Sletto
3577 Hovet

Hovet, 27.11.2013

Regional plan for Nordfjella
Buskerud Fylkeskommune
Postboks 3563
3007 DRAMMEN

HØRINGSUTTALELSE FOR REGIONAL PLAN FOR NORDFJELLA FRA ØSTRE HOL TAMREINLAG.

Østre Hol Tamreinlag er et tamreinlag opprettet på 1970-tallet med formål å drive tamreindrift i Nordfjella. Laget var operativt med tamreindrift fram til 1982. Tamreinlaget eksisterer fortsatt og har mange andelseiere.

I forslag til retningslinjer står det i «§ 2.6 Tamreindrift» skrevet følgende: «Det skal ikke tillates tamreindrift innenfor planområdet».

Dette er en bestemmelse Østre Hol Tamreinlag reagerer sterkt på. Det har vært drevet tamreindrift i området i flere hundre år. Dette står bl.a. omtalt i boka «Reinen på Hardangervidda», fra side 67 og utover.

Østre Hol Tamreinlag ber om at denne paragrafen sløyfes, slik at det er mulig å kunne drive ei næring med lange tradisjoner i området. I store områder av planområdet kan det gå mange år mellom hver gang det er rein, dette gjelder særlig randområdene. Med dagens moderne gjetermetoder er det også enklere å forebygge eventuelle konflikter opp i mot den rein som er i Nordfjella nå.

Østre Hol Tamreinlag håper derfor at paragrafen sløyfes, slik at en tradisjonsrik og historisk viktig næring for fjellbygdene kan opprettholdes.

Vennlig hilsen

Knut Sletto
Østre Hol Tamreinlag